

Kvalitet og legalitet i straffesagsbehandlingen

Revideret d. 9. november 2018

1. Indledning

Et velfungerende politi og en velfungerende anklagemyndighed er centrale elementer i et retsvæsen, som samlet skal sikre en effektiv efterforskning af forbrydelser og gennemførelse af strafforfølgningen på et objektivt og sagligt grundlag. Dette skal ske i overensstemmelse med reglerne i lovgivningen og kravene i et demokratisk retssamfund.

Politi og anklagemyndighed skal sikre den bedst mulige retsbeskyttelse for borgerne, og straffesagsbehandlingen skal ske på en tillidvækkende, professionel og serviceorienteret måde med hensyntagen til dem, der er involveret i sagerne.

Den overordnede målsætning for anklagemyndighedens virksomhed fremgår af retsplejelovens § 96, stk. 2, hvorefter anklagemyndigheden "... skal fremme enhver sag med den hurtighed, som sagens beskaffenhed tillader, og derved ikke blot påse, at strafskyldige drages til ansvar, men også at forfølgning af uskyldige ikke finder sted."

De grundlæggende principper fremgår også af en række yderligere bestemmelser i retsplejeloven. Objektivitetsprincippet og kravet om hurtig sagsbehandling følger tillige af Den Europæiske Menneskerettighedskonventions (EMRK) artikel 6, stk. 1, om retten til en retfærdig rettergang inden en rimelig frist.

Anklagemyndighedens opgaver er, udover strafforfølgning af forbrydelser, at medvirke til at sikre, at politiets efterforskning tilrettelægges og gennemføres således, at straffesager behandles efter gældende regler og så grundigt og hurtigt som muligt.

Anklagemyndigheden skal i øvrigt ved tilrettelæggelsen og prioriteringen af straffesagsbehandlingen medinddrage de overordnede mål, der er fastsat af Justitsministeriet og i eventuelle flerårsaftaler for politiet og anklagemyndigheden samt af Rigsadvokaten, herunder i strategier for anklagemyndigheden, og i de resultatkontrakter, som Rigspolitichefen og Rigsadvokaten indgår med politidirektørerne og statsadvokaterne.

1.1. En ny tilsynsmodel

Ved lov nr. 156 af 28. februar 2012 om ændring af retsplejeloven er der vedtaget en reform af statsadvokaturerne. Reformen indebærer, at der med virkning fra den 1. januar 2013 er etableret to nye regionale statsadvokaturer.

Statsadvokatreformen indebærer samtidig bl.a., at der indføres en ny model for statsadvokaternes tilsyn med straffesagsbehandlingen i politikredsene. I forarbejderne til loven er det således anført, at statsadvokaternes tilsyn med politidirektørernes behandling af straffesager skal ændres i retning af en mere fremadrettet og samarbejdsorienteret tilsynsmodel, hvilket bl.a. indebærer, at statsadvokaterne i højere grad skal involveres i løsningen af forskellige relevante problemstillinger i politikredsene.

Denne nye samarbejdsorienterede tilsynsmodel hænger tæt sammen med de dele af statsadvokatreformen, der vedrører statsadvokaternes inddragelse i den faglige ledelse af anklagemyndigheden og samarbejdet mellem statsadvokater og politikredse. Disse dele af statsadvokatreformen er derfor kort beskrevet nedenfor i pkt. 1.2. Der henvises i øvrigt til oplæg af 15.

oktober 2012 om ”Samarbejde mellem statsadvokaturer og politikredse – den nærmere tilrettelæggelse af nævningsager i 1. instans, call-in-ordningen og den generelle samarbejdsmodel” og ”Statsadvokaturenes fremtidige rolle i den generelle faglige ledelse af anklagemyndigheden”. Oplæggene er tilgængelige på AnklagerNet.

1.2. Statsadvokaternes faglige ledelse og samarbejde med politikredsene

Statsadvokatreformen indebærer, at de nye statsadvokater i samarbejde med Rigsadvokaten skal spille en central rolle i den faglige og kvalitetsmæssige udvikling af anklagemyndigheden. I den forbindelse er det bl.a. en vigtig opgave for statsadvokaterne – i samarbejde med politikredsene – at identificere og følge op på særlige indsats- og fokusområder i anklagemyndigheden.

Statsadvokaturene skal derfor i tæt samarbejde med politikredsene løbende være opmærksomme på områder, hvor der i en kortere eller længere periode er behov for en særlig faglig indsats, dvs. nye indsats- og fokusområder, eller behov for fastlæggelse eller ændring af retningslinjer og procedurer mv. Det kan f.eks. komme til udtryk ved sager, som giver anledning til særlige vanskeligheder i politikredsene eller ved behandlingen i retterne. Herudover kan der f.eks. ved gennemførelse af ny (og kompliceret) lovgivning, ved indførelse af nye efterforskningsmetoder, og når nye kriminalitetsformer opstår, være behov for, at anklagemyndigheden i en periode har særlig fokus på bestemte sagstyper. Det samme kan gælde for områder med øget politisk bevågenhed og ved ændringer i politiets og anklagemyndighedens strategiske indsatsområder. Der henvises i øvrigt til pkt. 4.3.2.

Statsadvokaterne skal i samarbejde med politikredsene løbende følge op på udpegede særlige indsats- og fokusområder, som derfor f.eks. vil skulle inddrages i statsadvokaturenes tilsyn med kredsene og i politikredsens lokale kvalitets- og legalitetsarbejde. Det nærmere arbejde med og opfølgningen på et udpeget særligt indsats- eller fokus område vil skulle fastlægges konkret for det enkelte område og efter drøftelse med politikredse, statsadvokaturer og rigsadvokaturen. Som eksempel herpå kan nævnes, at statsadvokaterne kan fastlægge retningslinjer for behandlingen af den pågældende sagstype mv. og/eller udarbejde vejledninger, der f.eks. kan indeholde eksempler på best practice i politikredsene.

Statsadvokatreformen indebærer endvidere, at statsadvokaturene skal have en klar rolle som den naturlige faglige sparringspartner for politikredsene, således at anklagerfaglige spørgsmål i første række rettes til statsadvokaturene. Løbende faglige sparring med politikredsene bør dermed være en vigtig del af arbejdet i en statsadvokatur, jf. også pkt. 4.3.3.

Derudover inddrages statsadvokaterne i højere grad i det faglige ansvar for vidensarbejdet i anklagemyndigheden. Statsadvokaturene skal således have et styrket fagligt ansvar for udvalgte emner i Vidensbasen på AnklagerNet, og herudover skal statsadvokaterne i relevant omfang iværksætte konkrete videnstiltag i forhold til politikredsene – eksempelvis når det gælder anklagemyndighedens indsats- og fokusområder. Om statsadvokaternes uddannelsesaktiviteter mv. i forhold til politikredsene henvises til pkt. 4.3.6.

Med statsadvokatreformen er der endvidere etableret en ordning, der – bl.a. i form af et styrket og mere formaliseret samarbejde mellem statsadvokaterne og politikredsene – skal sikre en bedre udnyttelse af anklagemyndighedens samlede ressourcer ved varetagelsen af de straffesager i 1. instans, der rejser særligt vanskelige juridiske spørgsmål, eller som indebærer et særligt behov for tværgående koordinering. Denne ordning er udmøntet dels i en call-in-ordning, dels ved etableringen af en generel samarbejdsmodel.

Call-in-ordningen indebærer, at Rigsadvokaten kan bestemme, at statsadvokaturerne inden for et nærmere afgrænset sagsområde indtil videre varetager udførelsen (og påtalen) af straffesager ved byretterne, jf. retsplejelovens § 101, stk. 1, 2. pkt.

Den generelle samarbejdsmodel mellem politikredse og statsadvokaturer indebærer, at der samarbejdes om udførelsen af visse konkrete straffesager i 1. instans, der kompetencemæssigt hører under politikredsene.

Der er bl.a. henvist til den nævnte ordning og model nedenfor under pkt. 4.3. De nærmere retningslinjer for call-in-ordningen og den generelle samarbejdsmodel fremgår af Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om Statsadvokaternes udførelse af nævningsager i 1. instans og statsadvokaternes samarbejde med politikredsene om udførelsen af straffesager i 1. instans.

2. Overordnede principper for politiets og anklagemyndighedens kvalitets- og legalitetsarbejde

2.1. Indledning

Der skal være en fælles kvalitets- og legalitetskultur hos politi og anklagemyndighed med gensidig respekt for de forskellige roller, som politiet og anklagemyndigheden varetager under strafforfølgningen.

Kvalitet og legalitet i sagsbehandlingen indebærer, at alle afgørelser og beslutninger skal være fagligt korrekte og truffet på et objektivt og sagligt grundlag under iagttagelse af gældende regler. Samtidig skal sagsbehandlingen være prioriteret og effektiv.

Anklagemyndigheden skal medvirke til at sikre fasthed og ensartethed i retsanvendelsen, således at reglerne håndhæves på en så klar og ensartet måde som muligt og således, at reaktionsmønstret er præget af den højeste grad af forudsigelighed.

Det er derfor vigtigt, at der er et nært samarbejde mellem politikredsens anklagere og politipersonale, således at der sikres en smidig og effektiv behandling af straffesagerne, hvor politipersonale og anklagere løbende kan drøfte behandlingen af sagerne. En tæt daglig kontakt mellem anklagere og politipersonale er et vigtigt led i anklagemyndighedens arbejde med at sikre kvaliteten og legaliteten i politikredsens arbejde.

Der skal være lokale retningslinjer i politikredsen, som sikrer en effektiv kvalitets- og legalitetskontrol samt et effektivt samarbejde mellem anklagere og politipersonale baseret på en klar rollefordeling.

Det er samtidig vigtigt, at der er en tæt og løbende kontakt mellem politikredsen og statsadvokaten om straffesagsbehandlingen. Der er som nævnt en tæt indbyrdes sammenhæng mellem de forskellige samarbejdsrelationer mellem politikredsene og statsadvokaten. Statsadvokatens øvrige opgaver og almindelige kendskab til politikredsens forhold og sagsgange mv. i forbindelse med den generelle, faglige ledelse af anklagemyndigheden indgår således som anført under pkt. 1.1, og pkt. 1.2, naturligt også som grundlag for statsadvokatens tilsyn og kvalitetsarbejde i forhold til straffesagsbehandlingen i politikredsen.

Denne meddelelse fastsætter de overordnede rammer for kvalitets- og legalitetssikring i politikredsene og navnlig for indholdet af de lokale retningslinjer, jf. pkt. 3, og for statsadvokaternes tilsyn og kvalitetsarbejde i samarbejde med politikredsene, jf. pkt. 4. Endvidere angives i pkt. 5, rammerne for

Rigsadvokatens tilsyn med statsadvokaterne og for den overordnede opfølgning på kvalitets- og legalitetsudviklingen i straffesagsbehandlingen.

2.2. Anklagemyndighedens Forum for kvalitet og udvikling

I lyset af de organisatoriske ændringer, som er foretaget som led i statsadvokatreformen og omorganiseringen af anklagemyndigheden i politikredsene, er de hidtidige fagudvalg pr. 1. marts 2014 erstattet af faglige fora og netværk, herunder Forum for kvalitet og udvikling.

Forum for kvalitet og udvikling skal i videre omfang, end det var tilfældet i fagudvalget for kvalitet og legalitet, drøfte spørgsmål af generel strategisk og faglig karakter og i den forbindelse være med til at skabe grundlag for, at Anklagemyndighedens Ledelsesforum i videre omgang kan behandle også faglige spørgsmål af overordnet strategisk betydning.

Forum for kvalitet og udvikling skal ligeledes behandle mere specifikke faglige spørgsmål. Formålet med dette er blandt andet at sikre, at behandlingen af også mere fagspecifikke spørgsmål i fornødent omfang bliver tænkt ind i en generel og strategisk sammenhæng.

De særlige indsats- og fokusområder skal drøftes efter behov i forummet, herunder med henblik på at få input og forslag til nye indsats- og fokusområder samt opfølgning på de eksisterende områder.

Mere konkrete faglige spørgsmål, som kræver detaljeret specialviden, skal behandles i de faglige netværk.

3. Politikredsens kvalitets- og legalitetssikring

3.1. Indledning

Der er følgende tre hovedelementer i kvalitets- og legalitetssikringen:

1. procedurer for straffesagsbehandlingen (pkt. 3.2.)
2. kontrol og opfølgning (pkt. 3.3.)
3. dokumentation og afrapportering (pkt. 3.4.)

Det påhviler i første række den enkelte medarbejder i forbindelse med behandlingen af straffesager at påse, at egen sagsbehandling opfylder kvalitets- og legalitetskravene og harmonerer med god sagsbehandlingsskik. Det gælder såvel politiuddannede som kontoruddannede og juridisk uddannede medarbejdere.

Det påhviler dernæst den enkelte medarbejders nærmeste leder at kontrollere kvaliteten og legaliteten i medarbejderens sagsbehandling.

Det påhviler endelig den enkelte anklager i forbindelse med behandlingen af straffesagerne at påse, at sagsbehandlingen *i sin helhed* opfylder kvalitets- og legalitetskravene og harmonerer med god sagsbehandlingsskik. Der påhviler således anklagemyndigheden et generelt og tværgående ansvar for straffesagens behandling.

Politidirektøren har det overordnede ansvar for at sikre kvaliteten og legaliteten af politikredsens arbejde og for at sikre, at straffesagerne behandles så grundigt og så hurtigt som muligt. Politidirektøren

skal ligeledes sikre, at politikredsen når de mål, der er opstillet for straffesagsbehandlingen, herunder at de mål, der er fastsat for f.eks. sagsbehandlingstider, overholdes.

Politidirektøren skal – gennem chefanklageren og de politiuddannede ledere – ved fastsættelse af lokale retningslinjer og gennem den daglige kvalitets- og legalitetssikring sørge for, at de fastsatte retningslinjer følges, således at kravene til kvalitet, effektivitet og legalitet opfyldes i politikredsens straffesagsbehandling.

Der skal fastsættes retningslinjer for hvert af de ovennævnte hovedelementer, jf. pkt. 3.2., pkt. 3.3. og pkt. 3.4.

3.2. Procedurer for straffesagsbehandlingen

Retningslinjerne for straffesagsbehandlingen skal bl.a. omfatte sagsgange for hele straffesagsprocessen og sikre, at kvalitets- og legalitetssikringen indgår som et naturligt led i sagsbehandlingen. Retningslinjerne skal som minimum omfatte følgende områder:

- Den daglige kvalitets- og legalitetssikring mv. og opfølgning herpå
- Visitation og prioritering mv.
- Kompetencefordeling, herunder afgørelseskompetence
- Sagsbehandlingen for visse sagstyper og særlige fokusområder
- Anklagervirksomhed
- Straffesagens afsluttende behandling
- Regelimplementering

Retningslinjer for kvalitets- og legalitetssikring bør generelt udarbejdes under inddragelse af statsadvokaten. Statsadvokaten vil i forbindelse med sin årlige rapportering til Rigsadvokaten bl.a. skulle angive sin vurdering af politikredsens retningslinjer for kvalitets- og legalitetssikring, jf. pkt. 4.1. og pkt. 4.4.

3.2.1. Den daglige kvalitets- og legalitetssikring mv. og opfølgning herpå

Der skal fastsættes retningslinjer for, hvordan ansvaret for den daglige kvalitets- og legalitetssikring skal fordeles mellem anklagemyndighedens juridiske personale og de politiuddannede ledere og for den ledelsesmæssige opfølgning.

Det skal løbende påses, at unødvendige sagsvandringer undgås. Eventuel forelæggelse af en sag for andre myndigheder skal så vidt muligt ske samtidig med sagens øvrige behandling. Der skal løbende følges op på medarbejdernes og afdelingernes verserende sager, sagsantal, sagsbehandlingstid og kvalitet.

3.2.2. Visitation og prioritering mv.

- a. Politikredsen skal hurtigst muligt efter en anmeldelse om et muligt strafbart forhold foretage en registrering og visitation af sagen.

Det skal ved visitationen blandt andet vurderes, om der skal indledes efterforskning, og hvilke efterforskningsskridt der i givet fald skal foretages, ligesom det skal vurderes, hvordan sagen

skal prioriteres, herunder om der for den pågældende sagstype gælder særlige sagsbehandlingsfrister, eller om sagen i øvrigt er hastende. Det skal ved visitationen også vurderes, om der er behov for en nærmere juridisk vurdering af sagen.

Politikredsen skal udarbejde retningslinjer for den nærmere tilrettelæggelse og organisering af visitationsopgaven i politikredsen.

Politikredsen skal i den forbindelse sikre, at der sker en fælles og ensartet visitation i kredsen. Det betyder ikke, at visitationen kun kan foregå ét sted i kredsen, men der skal i politikredsen være fastlagt de nødvendige ledelsesmæssige og organisatoriske tiltag, der sikrer en ensartet visitation i hele kredsen. Politikredsen skal løbende følge op på, at der også i praksis er tale om en ensartet visitation, herunder sådan at der – hvis visitationen i politikredsen foregår på forskellige lokationer – ikke udvikles en forskellig praksis for, hvornår der f.eks. sker henlæggelse af bestemte sagstyper.

Politikredsen bør kun etablere flere visitationsenheder eller visitationslokationer, hvis der er særlig begrundelse for det. Det kan f.eks. være begrundet i politikredsens geografiske organisering ("sager skal ikke køres rundt uden grund"). Der kan eksempelvis også være tale om én visitation af almene straffesager og en særskilt visitation af straffesager til efterforskningsafdelingen, sådan at den nærmere visitation af disse sager foretages i efterforskningsafdelingen.

Anklagemyndigheden skal som led i det almindelige tilsyn med politiets straffesagsbehandling også føre tilsyn med politikredsens visitation, herunder at der sker en ensartet visitation af sagerne på tværs af hele politikredsen.

Hvor der er anledning til det, bør politikredsen i øvrigt så tidligt som muligt drøfte med statsadvokaten, om der konkret bør etableres et samarbejde med statsadvokaten om udførelsen af en sag, der kompetencemæssigt hører under politikredsen (den generelle samarbejdsmodel). Det kan navnlig være relevant i sager, der rejser særligt vanskelige eller principielle spørgsmål inden for strafferettens almindelige del om nødværge, medvirken, sanktionsvalg eller strafudmåling mv., eller i sager der rejser særligt vanskelige spørgsmål uden for strafferettens almindelige område, f.eks. "tværgående" spørgsmål vedrørende EU-ret, menneskerettigheder eller forfatnings- eller forvaltningsret.

- b. Visitationen er i første række en politifaglig visitation, hvor det blandt andet vurderes, om der skal indledes efterforskning, og hvilke efterforskningsskridt der i givet fald skal foretages. Som led i den politifaglige visitation tages der også stilling til prioriteringen af sagen.

Visitationen er således som udgangspunkt en politiopgave, der foretages af politiet. Anklagemyndigheden skal inddrages i visitationen, og anklagemyndighedens opgaver i den enkelte sag vil her kunne afhænge af, om der er tale om visitation af almene straffesager, eller om der er tale om større eller mere komplicerede sager. I alle tilfælde er anklagemyndighedens deltagelse i visitationen udtryk for, at anklageren løser anklagerfaglige opgaver, det vil sige at der er tale om anklagervirksomhed, der sker under chefanklagerens ansvar.

Anklagemyndighedens opgaver i relation til visitationen – navnlig når der er tale om visitation af almene sager - vil som udgangspunkt være at bistå med juridisk sparring og anklagerfaglig vurdering og afklaring af tvivlsspørgsmål ved de enkelte sager, herunder tilskæring af sager efter, at den politifaglige visitor har foretaget en indledende visitation og vurdering af sagen. Anklagemyndigheden træffer endvidere afgørelse efter retsplejelovens § 749, § 721 og § 722 samt udsteder bødeforelæg efter retsplejelovens § 832, medmindre kompetencen er delegeret til politipersonale mv., jf. pkt. 3.2.3.

Ved sager, som er af mere kompliceret karakter, eller som kræver særlig eller omfattende efterforskning, skal anklagemyndigheden deltage i den nærmere visitation af sagen og skal i øvrigt så tidligt som muligt involveres i sagsbehandlingen. Det gælder, uanset om der er modtaget en anmeldelse, eller politiet af egen drift begynder en efterforskning.

3.2.3. Kompetencefordeling, herunder afgørelseskompetence

a) Sagsbehandlingsskridt/beslutninger under efterforskningen

Der skal fastsættes en klar fordeling af kompetencen til at træffe afgørelser vedrørende sagens behandling, herunder kompetencen til at iværksætte eller godkende straffeprocessuelle tvangsindgreb og særlige efterforskningsskridt.

Der skal foretages en sådan registrering af sagen og indgrebet, at der efterfølgende kan ske identifikation af sager og indgreb til brug for kvalitets- og legalitetssikringen.

Der skal bl.a. fastsættes retningslinjer om kompetencefordelingen på følgende områder:

- anholdelse og udstrækning af frihedsberøvelse
- øvrige tvangsindgreb
- foretagelse af mere vidtgående eller omkostningstunge efterforskningsskridt
- orientering af sigtede om muligheden for strafnedsættelse som følge af forklaringer om medgerningsmænd
- fremsættelse af retsanmodninger til udenlandske myndigheder
- særlige efterforskningsskridt, herunder brugen af anonyme vidner, meddelere og agenter

Det skal fastlægges, hvorvidt anmodninger til retten om iværksættelse eller godkendelse af tvangsindgreb helt undtagelsesvis kan forelægges for retten af andre end anklagemyndighedens juridiske personale. Dette bør kun forekomme, hvor det måtte være praktisk udelukket at overdrage sagen til eller forelægge sagen telefonisk for anklagemyndighedens juridiske personale.

b) Afgørelser efter retsplejelovens § 749, § 721 og § 722 samt bødeforlæg efter § 832

1. Det juridiske personale

Det juridiske personale i anklagemyndigheden har kompetencen til at træffe følgende afgørelser:

- Afvisning af en anmeldelse efter retsplejelovens 749, stk. 1
- Standsning af efterforskningen efter retsplejelovens § 749, stk. 2
- Opgivelse af sigtelsen efter retsplejelovens § 721
- Meddelelse af tiltalefrafald efter retsplejelovens § 722 og
- Udstedelse af bødeforelæg efter retsplejelovens § 832

Det betyder, at disse afgørelser som udgangspunkt skal træffes af det juridiske personale i anklagemyndigheden. I nogle situationer kan politiuddannet personale eller kontorpersonale, der er

beskæftiget med at modtage anmeldelser, dog afvise en anmeldelse eller – for så vidt angår politiuddannet personale – opgive en sigtelse på stedet. Det gælder anmeldelser mv., der er åbenbart grundløse, se nærmere nedenfor i pkt. 2.

Herudover kan politianklagere og andre særligt bemyndigede medarbejdere bemyndiges til på visse konkrete sagsområder at afgøre sager efter retsplejelovens § 749, § 721 eller § 722 samt udstede bødeforelæg efter retsplejelovens § 832, se nærmere nedenfor i pkt. 3.

2. Politiuddannet personale og kontorphonale, der er beskæftiget med at modtage anmeldelser

Anmeldelser, der er åbenbart grundløse, eller hvor det anmeldte åbenbart ikke er strafbart, kan dog afvises af politiuddannet personale eller kontorphonale, der er beskæftiget med at modtage anmeldelser.

Herudover kan politiuddannet personale opgive sigtelser på stedet, f.eks. i forbindelse med visitation for euforiserende stoffer og våben, hvis disse viser sig at være åbenbart grundløse.

3. Politianklagere og andre særligt bemyndigede

Endvidere kan politianklagere eller andre særligt bemyndigede medarbejdere med de nødvendige uddannelsesmæssige og personlige forudsætninger bemyndiges til på visse konkrete sagsområder at afgøre sager efter retsplejelovens § 749, § 721 eller § 722 samt udstede bødeforelæg efter retsplejelovens § 832.

En sådan bemyndigelse kan navnlig komme på tale i følgende tilfælde:

- Mindre alvorlige straffelovsovertrædelser, f.eks. hærværk, brugstyveri, butikstyveri og andre mindre berigelsesforbrydelser, jf. straffelovens § 287, og hæleri, jf. straffelovens § 290, stk. 1 (bødeområdet)
- Færdselslovsovertrædelser, herunder tilkendegivelser efter færdselslovens § 119 a
- Mindre alvorlige særlovssager i øvrigt, som f.eks. overtrædelse af ordensbekendtgørelsen, restaurationsloven og beredskabsloven

Der kan efter omstændighederne også på andre sagsområder ske bemyndigelse til *politianklagere og andre særligt bemyndigede medarbejdere med de nødvendige uddannelsesmæssige og personlige forudsætninger* med henblik på den bedst mulige ressource- og kompetenceanvendelse i politikredsen, og når det i øvrigt er ubetænkeligt at delegere afgørelseskompetencen mv. Eksempelvis kan der ske bemyndigelse i indbrudssager, forudsat at bemyndigelsen kun omfatter sager, hvor der ikke er fundet brugbare spor på gerningsstedet, eller hvor der ikke er mistanke til en mulig gerningsmand.

Bemyndigelse til at udstede bødeforelæg efter retsplejelovens § 832 kan i øvrigt kun ske på mindre alvorlige sagsområder,

- hvor Rigsadvokaten har fastsat vejledende bødetakster,
- hvor der i øvrigt er fastsat vejledende bødetakster, f.eks. i forarbejder til lovgivningen, eller
- hvor en særmyndighed efter fast praksis har fremsendt begrundet forslag til en bødes størrelse eller har fremsendt et ikke-vedtaget administrativt bødeforelæg

Selvom en sag er omfattet af de sager, hvor der kan ske bemyndigelse, jf. ovenfor, skal sagen altid afgøres af anklagemyndighedens juridiske personale, hvis sagen er kompliceret eller i øvrigt kan give anledning til tvivl.

En bemyndigelse til *politianklagere og andre særligt bemyndigede medarbejdere* kan ikke omfatte nedenstående tilfælde, hvor afgørelsen således altid skal træffes af anklagemyndighedens juridiske personale (uanset om sagen er oprettet på et undersøgelsesnummer eller på et ”skarpt” nummer):

- Alvorligere overtrædelser af straffeloven, som f.eks.:
 - personfarlig kriminalitet, herunder vold, seksualforbrydelser og forbrydelser i øvrigt, som indebærer vold eller trusler
 - økonomisk kriminalitet, medmindre der er tale om overtrædelser omfattet af straffelovens § 287 og hæleri, jf. straffelovens § 290, stk. 1 (bødeområdet)
- Alvorligere, herunder omfattende og mere komplicerede særlovssager
- Sager, hvor handlingen kan have baggrund i andres etniske oprindelse, tro, seksuelle eller politiske orientering eller lignende
- Sager, som er omfattet af særlige indsats- og fokusområder, jf. bilag 3, punkt 3, og bilag 4, punkt 3
- Sager, der er omfattet af særlige forelæggelses- og indberetningsordninger, som f.eks.
 - sager om overtrædelse af straffelovens § 266 b og/eller lov om forbud mod forskelsbehandling på grund af race mv.
 - sager mod advokater
 - sager mod sundhedspersonale
 - sager, hvor der kan opstå spørgsmål om rettighedsfrakendelse eller foranstaltninger efter straffelovens §§ 68-70
 - sager, hvor der er uenighed mellem en særmyndighed og politikredsen om tiltalerspørgsmålet
- Sager, der kan have særlig offentlig eller almen interesse
- Sager, hvor den sigtede har været/er varetægtsfængslet
- Sager, hvor der har medvirket forsvarer under efterforskningen (f.eks. i forbindelse med en politiafhøring, videoafhøring eller fotokonfrontation)
- Sager, hvor anmeldelsen er foretaget af en advokat på vegne af en klient
- Sager, hvor der er spørgsmål om påtaleopgivelse eller tiltalefrafald efter retsplejelovens §§ 721-722 på grund af forældelse eller af ressourcemæssige hensyn

Politiuddannede medarbejdere i Landsdækkende Center for It-relateret økonomisk Kriminalitet (LCIK) med de nødvendige uddannelsesmæssige og personlige forudsætninger kan dog efter individuel og konkret, skriftlig bemyndigelse fra chefanklageren i Københavns Politi afgøre sager efter retsplejelovens § 749 på områder omfattet af centerets opgaveportefølje inden for it-relateret økonomisk kriminalitet.

4. Udarbejdelse af retningslinjer

Politikredsen skal udarbejde nærmere retningslinjer for, i hvilket omfang der er sket bemyndigelse som anført ovenfor. Det skal klart fremgå, hvem der er sket bemyndigelse til, og hvad bemyndigelsen omfatter. Det skal udtrykkeligt fremgå, at sager, der kan give anledning til tvivl eller er komplicerede, altid skal afgøres af en jurist i anklagemyndigheden. I retningslinjerne skal det fremhæves, at det skal fremgå af sagen, hvem der har truffet afgørelse.

Politikredsen skal løbende føre den nødvendige og tilstrækkelige kvalitets- og legalitetskontrol med sager og sagsområder, som er omfattet af en bemyndigelse som anført ovenfor. Politikredsen skal udarbejde nærmere retningslinjer for, hvem der har ansvaret for denne kvalitets- og legalitetskontrol, og hvordan kontrollen skal udføres. Klager over afgørelser efter retsplejelovens § 749, § 721 og § 722 skal altid behandles af anklagemyndighedens juridiske personale.

c) Bødetilkendegivelser

For så vidt angår bødetilkendegivelser henvises der til cirkulæreskrivelse af 16. december 1996 om bødetilkendegivelser på stedet.

3.2.4. Sagsbehandlingen for særlige indsats- og fokusområder

Retningslinjerne skal bl.a. omfatte den juridiske kontrol med behandlingen af særlige indsats- og fokusområder, herunder sagsområder, hvor der er givet forskrifter fra Rigsadvokaten om sagsbehandlingen samt forelæggelses- og indberetningsordninger.

Retningslinjerne vil på nogle områder kunne udarbejdes efter eventuel angivelse eller vejledning af statsadvokaten, f.eks. på sagsområder der skal overtages af politikredsen efter i en call-in-periode at have været behandlet af statsadvokaten. Det vil endvidere være naturligt, at statsadvokaten generelt inddrages ved udformningen af retningslinjer for sagsbehandlingen, opfølgningen på fejl og rapporteringen på sagsområder, der f.eks. er omfattet af centrale indberetningsordninger, og hvor der derfor er behov for at ensarte bl.a. indhentningen af oplysninger, jf. pkt. 4.3.4.

3.2.5. Anklagervirksomhed

Det skal fastsættes, hvornår andre ansatte end anklagemyndighedens juridiske personale kan bemyndiges efter retsplejelovens § 104, stk. 1, til at varetage udførelsen af mindre komplicerede straffesager ved byretten. Der kan gives bemyndigelse til polititjenestemænd, der har de nødvendige uddannelsesmæssige forudsætninger.

Der skal fastsættes en ansvarsfordeling for den løbende kvalitetssikring af anklagernes retsarbejde, f.eks. i forhold til tiltalerejsning, sanktionspåstande og gennemgang af frifindende domme.

Der skal føres juridisk kontrol med de sager, der uddelegeres til ikke juridisk uddannet personale, jf. pkt. 3.3.

3.2.6. Straffesagens afsluttende behandling

a) Opbevaring og destruktion af efterforskningsmateriale

Der skal fastlægges en ansvarsfordeling for opbevaring, destruktion og kontrol med efterforskningsmateriale, herunder af materiale fra

- indgreb i meddelelseshemmeligheden, jf. retsplejelovens § 791
- observation, jf. retsplejelovens § 791 a, stk. 8
- dataaflæsning, jf. retsplejelovens § 791 b, stk. 4
- legemsbesigtigelse og legemsindgreb, jf. retsplejelovens § 792 f

b) Opbevaring, udlevering og destruktion af bevismidler mv.

Der skal fastlægges ansvarsfordeling for og være kontrol med beslaglagte og konfiskerede genstande (*bevismidler*), herunder opbevaring, udlevering og destruktion heraf.

3.2.7. Regelimplementering

Der skal fastsættes retningslinjer for implementering af ny lovgivning og administrative forskrifter mv. Fordelingen af ansvaret for opgaveløsningen skal fremgå af retningslinjerne.

Det vil ofte være naturligt, at statsadvokaten inddrages og bistår med vejledning i forbindelse med politikredsens implementering af ny lovgivning og administrative forskrifter, der f.eks. indebærer større ændringer på et strafferetligt område eller er af væsentlig betydning for straffesagsbehandlingen, eller som omfatter mere komplicerede strafferetlige problemstillinger, jf. pkt. 4.3.3.

3.2.8. Retningslinjer for sager med polititjenestemænd, som både er politiagent og efterforsker, hvis det må formodes, at polititjenestemanden skal afgive forklaring som vidne under en eventuel straffesag

Der skal som nævnt ovenfor i pkt. 2.1. være en fælles kvalitets- og legalitetskultur hos politiet og anklagemyndigheden med respekt for de forskellige roller, som politiet og anklagemyndigheden varetager under straffesagen. Det er derfor vigtigt, at der er et nært samarbejde mellem politikredsens anklagere og politipersonale, sådan at der sikres en smidig og effektiv behandling af straffesagerne, hvor politipersonale og anklagere løbende kan drøfte behandlingen af sagerne. En tæt kontakt mellem anklagere og politipersonale er et vigtigt led i anklagemyndighedens arbejde med at sikre kvaliteten og legaliteten i politikredsens arbejde.

Det er imidlertid vigtigt, at der ikke i en senere straffesag kan rejses spørgsmål om, at der er blot en teoretisk risiko for, at der i efterforskningsfasen eller senere er sket en utilsigtet påvirkning af sagens beviser, herunder af vidneforklaringerne.

Dette medfører, at en polititjenestemand som det klare udgangspunkt ikke samtidig kan være politiagent, jf. retsplejelovens §§ 754 a - 754 e, og efterforsker, hvis det må formodes, at polititjenestemanden skal afgive forklaring som vidne under en eventuel straffesag.

Der kan i helt særlige tilfælde opstå situationer, hvor indsættelse af en politiagent, der må formodes at skulle afgive forklaring som vidne under en eventuel straffesag, og som samtidig er efterforsker, er af afgørende betydning for efterforskningen af alvorlig kriminalitet, og hvor andre muligheder ikke foreligger eller kan risikere at ødelægge den videre efterforskning. Indsættelse af en politiagent, der samtidig fungerer som efterforsker og som må antages at skulle afgive forklaring som vidne, kan i sådanne tilfælde ske.

Sagen skal i så fald forelægges for statsadvokaten, inden politiagenten indsættes. Hvis statsadvokaten godkender indsættelsen af en politiagent, der samtidig er efterforsker, og som må formodes at skulle afgive forklaring som vidne, skal der fastsættes retningslinjer, der sikrer, at der ikke kan rejses spørgsmål om blot en teoretisk risiko for, at der i efterforskningsfasen eller senere sker en utilsigtet påvirkning af sagens beviser, herunder af vidneforklaringen. Forelæggelse kan i hastende tilfælde eventuelt ske telefonisk.

Indholdet af retningslinjerne vil afhænge af sagens karakter og konkrete omstændigheder. Det bør dog i almindelighed bestemmes, at kontakten mellem politiagenten og anklageren skal foregå via en særligt udpeget polititjenestemand, typisk en politileder. Det vil i praksis sige, at eksempelvis spørgsmål fra anklageren om efterforskningsmaterialet, herunder anmodninger om yderligere efterforskningsskridt, sker via den særligt udpegede polititjenestemand.

Retningslinjerne skal godkendes af statsadvokaten, og politikredsen har ansvaret for, at retningslinjerne følges, herunder at der er det fornødne ledelsesmæssige fokus på overholdelse af

retningslinjerne både i politiet og i anklagemyndigheden. Det vil indgå som en del af statsadvokatens almindelige tilsyn med politikredsen at påse, at politikredsen overholder retningslinjerne, og statsadvokaten skal have særligt fokus på forholdet. Under en eventuel ankesag har statsadvokaten ansvaret for, at retningslinjerne følges.

Retningslinjerne skal indgå som en del af sagens akter, og der skal udarbejdes politirapport eller lignende, hvor eksempelvis kontakter med politiagenten via den særligt udpegede polititjenestemand og anklageren, forsvareren eller andre og andre faktiske forhold er beskrevet. Denne dokumentation skal også indgå i sagen, således at forsvareren og retten er bekendt med både retningslinjerne og de faktiske forhold.

Hvis efterforskningen foretages af SØIK, skal sagen forelægges for Rigsadvokaten, og det anførte om tilsynet gælder tilsvarende for SØIK, henholdsvis Rigsadvokaten.

3.2.9. Polititjenestemænd, der foretager et større antal observationer og må formodes at skulle afgive forklaring som vidne under en eventuel straffesag

På samme måde som i den situation, der er nævnt i pkt. 3.2.8., er det vigtigt, at der ikke i en senere straffesag kan rejses spørgsmål om blot en teoretisk risiko for, at der i efterforskningsfasen eller senere sker en utilsigtet påvirkning af sagens beviser, herunder vidneforklaringen.

I de straffesager, hvor en polititjenestemand foretager eller forventes at foretage et større antal observationer, **og** hvor det må formodes, at polititjenestemanden skal afgive forklaring som vidne under en eventuel straffesag, **og** hvor polititjenestemanden samtidig er efterforsker i sagen, skal der fastsættes retningslinjer i den konkrete sag for kontakten mellem polititjenestemanden og anklageren.

Indholdet af de konkret fastsatte retningslinjer vil afhænge af sagens karakter og konkrete omstændigheder. Det bør dog i almindelighed bestemmes, at kontakten mellem polititjenestemanden og anklageren skal foregå via en særligt udpeget polititjenestemand, typisk en politileder. Det vil i praksis sige, at eksempelvis spørgsmål fra anklageren til polititjenestemanden om efterforskningsmaterialet sker via den særligt udpegede polititjenestemand.

I forhold til situationer hvor polititjenestemanden **ikke** samtidig er efterforsker i sagen, kan politikredsen i stedet for at fastsætte retningslinjer i den konkrete sag, fastsætte generelle retningslinjer for kontakten mellem polititjenestemanden og anklageren.

Der vil normalt ikke være grund til at fastsætte særlige retningslinjer i de tilfælde, hvor en polititjenestemand f.eks. alene foretager enkeltstående eller ikke-planlagte observationer. Det gælder eksempelvis tilfælde, hvor en polititjenestemand deltager i en ransagning, de observationer, som en politipatrulje foretager i forbindelse med en almindelig politiopgave, eller de enkeltstående observationer, der foretages af handel med narkotika på gadeplan, hvorefter der sker anholdelse af de pågældende.

Da der kan være et særligt behov for præcisering af vidneudsagnets omfang for polititjenestemænd, der har foretaget et større antal observationer, henvises der i øvrigt til Polititjenestemænd, der indkaldes som vidner, nedenfor under afsnit 3.2.10. Anklagerens kontakt med vidner.

3.2.10. Anklagerens kontakt med vidner

Relevante lovregler

Der findes ikke et samlet regelsæt eller en enkelt regel, der direkte regulerer anklagerens kontakt med vidner, før vidnet har afgivet forklaring i retten. Der findes i retsplejeloven forskellige regler, som har betydning for kontakten.

Det gælder først og fremmest retsplejelovens § 96, stk. 2, om objektivitetsprincippet, som gælder helt generelt for anklagerens arbejde med straffesager – både under efterforskningen, ved stillingtagen til tiltale spørgsmål samt under forberedelse af hovedforhandlingen og selve hovedforhandlingen.

Herudover kan nævnes retsplejelovens § 180. Bestemmelsen er udtryk for, at vidnet både har ret og pligt til at forberede sin vidneforklaring i relevant omfang. Vidnet skal om fornødent genopfriske sin hukommelse om sagen, inden vidnet møder i retten. Det kan blandt andet ske ved, at vidnet gennemser eventuelle egne noter eller gennemser den sagkyndige erklæring, som vidnet skal afhøres om.

Opregningen i § 180 er ikke udtømmende, men bestemmelsen indeholder ikke hjemmel til at lade et vidne gennemlæse sin tidligere forklaring f.eks. til en politirapport før hovedforhandlingen. Det, der er anført i en politirapport, er udtryk for den afhørende polititjenestemands opfattelse og beskrivelse af afhøringen og kan ikke sidestilles med vidnets viden eller hukommelse. Vidnet skal i retten gengive, hvad han eller hun kan huske fra begivenheden og ikke, hvad vedkommende har oplyst over for politiet.

Et vidne har således ikke adgang til inden afhøringen i retten at gennemlæse en politirapport om vidnets tidligere forklaring til politiet. Det gælder for alle vidner, herunder polititjenestemænd, jf. også nedenfor.

Om selve afhøringen bestemmer retsplejelovens § 184, at den skal ske på en sådan måde, at afhøringen er egnet til at fremkalde en tydelig og sandfærdig forklaring. Vidnet skal så vidt muligt have adgang til at udtale sig i sammenhæng, og det bør fremgå af forklaringen, om den støtter sig på vidnets egne iagttagelser. Retten afgør, om vidnet må benytte medbragte notater eller andre hjælpemidler.

Grundprincipper, herunder orientering af retten og forsvareren

Anklagerens kontakt med vidner kan forekomme i en række forskellige situationer, jf. eksemplerne nedenfor.

Det gælder i alle tilfælde, at anklageren i sin kontakt med vidnet selvsagt ikke må komme ind på selve indholdet af vidnets forklaring, og at anklageren ikke må drøfte indholdet af forklaringen med vidnet. Anklageren skal samtidig være opmærksom på, at han eller hun ikke optræder på en måde, som kan blive opfattet, som om anklageren direkte eller indirekte forsøger at påvirke forklaringen.

Anklageren skal som udgangspunkt orientere retten og forsvareren om kontakt med et vidne, som sker inden vidnet har afgivet forklaring i retten.

Der vil dog normalt ikke være grund til at orientere retten og forsvareren, hvis der alene er tale om praktiske spørgsmål om tid, sted mv. for afhøringen, om generel vejledning af vidnet om, hvordan en afhøring i retten foregår, eller hvorfor den pågældende er indkaldt som vidne, eller om generel vejledning af et utrygt eller usikkert vidne.

Orientering af retten og forsvareren skal i givet fald ske ved, at kopi af relevant korrespondance, herunder e-mails, mellem anklageren og vidnet vedrørende den konkrete sag indgår som en del af straffesagens akter. Der skal tilsvarende udarbejdes møde- eller telefonnotater om anklagerens kontakt med et vidne, og disse notater skal indgå som en del af straffesagens akter. Der skal således ske dokumentation i overensstemmelse med de almindelige regler om notatpligt og udfærdigelse af politirapporter, jf. retsplejelovens § 744, og disse oplysninger skal videregives til retten og forsvareren.

Hvis anklageren har kontakt med et vidne kort tid inden hovedforhandlingen, kan anklageren i stedet indlede afhøringen af vidnet med kort at orientere retten og forsvareren om kontakten med vidnet. Anklageren kan f.eks. oplyse: ”Inden jeg begynder min afhøring af vidnet, kan jeg for en god ordens skyld oplyse, at jeg inden hovedforhandlingen har talt med vidnet. Jeg har i den forbindelse oplyst vidnet om ...”

Hvis anklageren i en konkret situation er i tvivl om, hvorvidt retten og forsvareren skal orienteres om en kontakt med et vidne, skal anklageren orientere om kontakten (”hellere orientere en gang for meget, end en gang for lidt”).

Vidner generelt

Kontakten mellem anklageren og et vidne vil typisk opstå ved, at vidnet kontakter anklageren og har spørgsmål til afhøringen i retten. Det kan være om tid, sted mv. for afhøringen, eller hvordan en vidneafhøring i retten foregår. Det kan også være et vidne, som er utryg eller usikker ved at skulle afgive forklaring i retten.

Anklageren skal i disse tilfælde naturligvis generelt vejlede vidnet, herunder besvare vidnets praktiske spørgsmål i relation til afhøringen i retten.

Anklageren skal også – når det er relevant i den konkrete sag - vejlede vidnet om de forskellige muligheder for bistand til og støtte af vidnet. Det kan f.eks. være muligheden for at få beskikket en bistsandsadvokat, hvis det ikke allerede er sket, eller muligheden for, at den tiltalte i særlige tilfælde kan føres ud af retten, mens vidnet afgiver forklaring (retsplejelovens § 856, stk. 1). Der henvises desuden til afsnittet i Rigsadvokatmeddelelsen om vejledning af forurettede.

Anklageren kan i den forbindelse vejlede vidnet om, at der også kan findes en række oplysninger om at være vidne på vidnemodulet på www.anklagemyndigheden.dk og på domstolenes hjemmeside www.domstol.dk.

Sagkyndige vidner

Kontakten med anklageren kan opstå ved, at et sagkyndigt vidne kontakter anklageren for at få oplyst, hvad den pågældende nærmere skal afhøres om, f.eks. i relation til en omfattende eller kompliceret sagkyndig erklæring. Anklageren kan i den forbindelse – når der er behov for det, for at vidnet i tilstrækkelig grad kan forberede sig på at afgive forklaring – oplyse vidnet om de overordnede spørgetemaer eller om de afsnit i en omfangsrig rapport eller erklæring, som afhøringen vil handle om.

Hvis der er behov for det i en konkret sag, for at anklageren kan forberede sagen bedst muligt inden hovedforhandlingen, kan anklageren kontakte det sagkyndige vidne for eksempelvis at stille opklarende spørgsmål til en sagkyndig erklæring mv. Det kan eksempelvis være for at få forklaret særlige fagudtryk eller lignende.

Hvis anklageren har behov for at stille yderligere spørgsmål til indholdet af en sagkyndig erklæring, f.eks. for at få uddybet dele af erklæringen, skal forsvareren som udgangspunkt kontaktes, så forsvareren dels er orienteret om spørgsmålene, dels har mulighed for samtidig at stille yderligere eller supplerende spørgsmål. Det kan eksempelvis ske ved, at spørgsmålene forinden drøftes med forsvareren, eller ved at forsvareren får kopi af spørgsmålene med samtidig orientering om muligheden for at stille yderligere spørgsmål.

Retten og forsvareren skal orienteres om kontakten mellem anklageren og den sagkyndige, medmindre kontakten drejer sig om helt praktiske spørgsmål, jf. afsnittet om grundprincipper ovenfor.

Det samme gælder for kontakt mellem anklageren og en medarbejder fra en særmyndighed, hvis den pågældende medarbejder må formodes at skulle afgive forklaring som vidne under en eventuel

straffesag. Det gælder, uanset hvornår i sagsforløbet kontakten sker, herunder i forbindelse med en prævisitation eller anden indledende drøftelse af en eventuel politianmeldelse. Det indebærer, at der i almindelighed skal udarbejdes møde- eller telefonnotater om anklagerens kontakt med den pågældende, og disse notater skal indgå som en del af straffesagens akter. Der skal som nævnt ske dokumentation i overensstemmelse med de almindelige regler om notatpligt og udfærdigelse af politirapporter, og disse oplysninger skal videregives til retten og forsvareren. Om der herudover skal ske underretning af retten og forsvareren beror på en konkret vurdering, hvor navnlig hensynet til gennemsigtighed og forsvarerens mulighed for at varetage sit hverv indgår (princippet om "equality of arms"). I tvivlstilfælde skal der ske underretning af retten og forsvareren.

Polititjenestemænd, der indkaldes som vidner

Kontakten mellem anklageren og en polititjenestemand, der er indkaldt til at afgive vidneforklaring, sker efter de samme regler og principper, som gælder for kontakt med andre vidner, jf. afsnit ovenfor. Det gælder, uanset om der er tale om en polititjenestemand, der skal vidne om sine iagttagelser i forbindelse med en politiforretning, f.eks. et færdselsuheld eller en sag om overtrædelse af straffelovens § 119, eller om en polititjenestemand, der afgiver forklaring som sagkyndigt vidne, f.eks. en våbentechniker.

En polititjenestemand skal genopfriske sin viden om sagen inden vidneforklaringen i retten, jf. retsplejelovens § 180 nævnt ovenfor. Det kan eksempelvis ske ved, at polititjenestemanden gennemlæser sine egne noter om sagen eller gennemlæser den relevante politirapport i sagen, hvis det er en rapport, som polititjenestemanden selv har udarbejdet.

Polititjenestemanden kan alene gennemlæse politirapporter, som han eller hun selv har udarbejdet, og må f.eks. ikke gennemlæse en politirapport, hvor den pågældende er afhørt af en anden polititjenestemand som vidne i den pågældende sag.

I de tilfælde, hvor flere polititjenestemænd har været involveret i den pågældende opgave eller hændelse, men således at rapporten om dispositionerne mv. er udfærdiget af én af de deltagende polititjenestemænd, beror det på en konkret vurdering, om alle de deltagende har ret og pligt til at opfriske deres viden ved at gennemlæse rapporten, hvis de bliver indkaldt til at afgive vidneforklaring i retten.

Det er Rigsadvokatens opfattelse, at alle de polititjenestemænd, der har været involveret i den pågældende opgave eller hændelse, normalt vil have adgang til at gennemlæse en "fælles" politirapport, hvis det kan betragtes som en tilfældighed, hvem af polititjenestemændene der har udarbejdet rapporten. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis flere polititjenestemænd har deltaget i en ransagning, men ransagningsrapporten af praktiske grunde er udarbejdet af én af polititjenestemændene. Det kan også være en politirapport om et færdselsuheld, hvor begge polititjenestemænd i en politipatrulje har deltaget i undersøgelsen af uheldsstedet, men politirapporten alene er udarbejdet af en af dem.

Der henvises i øvrigt til Rigsadvokatens notat af 7. oktober 1993 om polititjenestemænds adgang til at gennemse egne rapporter.

Om underretning af retten og forsvareren henvises til afsnittet herom ovenfor. Det indebærer ikke, at enhver kontakt mellem en anklager og polititjenestemand, der må formodes at skulle indkaldes som vidne, skal dokumenteres. Der skal som nævnt ske dokumentation i overensstemmelse med de almindelige regler om notatpligt og udfærdigelse af politirapporter, og disse oplysninger skal videregives til retten og forsvareren. Om der herudover skal ske underretning af retten og forsvareren beror på en konkret vurdering, hvor navnlig hensynet til gennemsigtighed og forsvarerens mulighed for at varetage sit hverv indgår (princippet om "equality of arms"). I tvivlstilfælde skal der ske underretning af retten og forsvareren.

3.3. Kontrol og opfølgning

3.3.1. Indledning

Kvalitets- og legalitetssikringen af straffesagsbehandlingen skal omfatte samtlige lokalpolitistationer og afdelinger, der behandler straffesager. Der skal afholdes regelmæssige møder mellem anklagemyndighedens jurister og lokalpolitistationer/afdelinger.

Der skal føres notater over møder og relevante drøftelser, herunder vedrørende nuværende og tidligere indsats- og fokusområder.

3.3.2. Ansvarsfordelingen for kontrol og opfølgning

Der skal fastsættes en fordeling af ansvaret for kontrol og opfølgning mellem anklagemyndighedens juridiske personale og de politiuddannede ledere, herunder ansvaret for den juridiske kontrol med frihedsberøvede og navnlig udstrækningen af frihedsberøvelsen af varetægtsarrestanter og frihedsberøvelse af børn under 15 år.

3.3.3. Centrale områder for politikredsens egen kvalitets- og legalitetskontrol

Kontrol og opfølgning i politikredsen skal navnlig omfatte følgende områder:

- afgørelseskompetence
- afgørelsens hjemmel og rigtighed
- forvaltningsretlige spørgsmål
- kvaliteten af det skriftlige arbejde, herunder politirapporternes kvalitet
- kvaliteten af efterforskningen
- kvaliteten af retsarbejdet
- lovligheden af tvangsindgreb og efterforskningsskridt
- frihedsberøvede
- prioritering og ressourceanvendelse
- sagsbeholdning, herunder antallet af ubehandlede sager bl.a. ved den enkelte medarbejder eller afdeling
- sagsbehandlingstid og frister
- uddelegerede sagsområder
- særlige indsats- og fokusområder
- områder overtaget fra statsadvokaten efter en call-in-periode

Der skal føres daglig kontrol med frihedsberøvede og særligt udstrækningen af frihedsberøvelsen af varetægtsarrestanter, herunder isolationsfængslede. Der skal være særlig opmærksomhed på frihedsberøvelse af børn under 15 år.

3.3.4. Særligt om fremgangsmåden ved ulovlige indgreb

Der skal fastsættes retningslinjer, der er med til at sikre, at der ikke sker fejl i forbindelse med iværksættelse af indgreb i meddelelshemmeligheden.

De typiske fejl kan inddeles i to hovedkategorier:

a) Juridiske fejlskøn

Det kan f.eks. være, hvis der er blevet iværksat en aflytning på øjemedet eller i medfør af en kendelse på person, men retten ikke finder, at betingelserne er opfyldt.

Hvis politiet har iværksat en aflytning, som efter rettens opfattelse ikke burde være foretaget, skal retten indberette det til Justitsministeriet, jf. retsplejelovens § 783, stk. 2 og 4. Justitsministeriet vil på baggrund af indberetningen anmode politikredsen om en udtalelse om sagen. Politikredsens bemærkninger skal sendes via den regionale statsadvokat og Rigsadvokaten til Justitsministeriet.

b) Administrative fejl

Det kan f.eks. være, hvis politiet har fået rettens tilladelse til at indhente teleoplysninger om et telefonnummer, men ved en fejl indhenter oplysningerne på et forkert nummer hos udbyderen, eller hvis teleoplysningerne indhentes ud over den periode, som retten har givet tilladelse til.

I disse tilfælde skal politikredsen indberette fejlen til den regionale statsadvokat som led i tilsynsarbejdet. Indberetningen skal indeholde oplysninger om politikredsens opfølgning. Statsadvokaterne følger løbende udviklingen og orienterer i relevant omfang Rigsadvokaten herom i forbindelse med den årlige rapport om status for kvalitets- og legalitetssikringen mv.

Det kan f.eks. også være, at der ved en fejl er skrevet et forkert telefonnummer i kendelsen (retsbogen). I de tilfælde skal anklagemyndigheden straks anmode retten om at berigtige retsbogen i medfør af retsplejelovens § 221, stk. 1.

3.3.5. Særligt om brug af døgnrapporter og udtræk af sagsbehandlingssystemer

Kontrollen skal bl.a. omfatte anvendelsen af døgnrapporter og regelmæssige udtræk fra sagsbehandlings- og ledelsesinformationssystemer. Det skal fremgå, hvem der har ansvaret for at foretage disse udtræk.

3.3.6. Intern kontrol med lokalpolitistationer og politiafdelinger

a) Besøg

Der skal fastsættes retningslinjer for regelmæssige besøg på alle lokalpolitistationer og i politiafdelinger, hvor der behandles straffesager. Det skal fremgå, hvilke elementer der skal indgå i kontrollen, hyppigheden, hvem der har ansvaret, samt hvordan kontrollen dokumenteres.

Som led i det almindelige samarbejde mellem politikredsen og statsadvokaten vil det være naturligt, at statsadvokaturen lejlighedsvis deltager i de nævnte besøg og dermed har mulighed for at få et godt kendskab til politikredsens lokale forhold og sagsgange og til kvalitets- og legalitetsarbejdet i kredsen.

Politikredsen skal føre notater over besøg og relevante drøftelser, herunder vedrørende nuværende og mulige fremtidige indsats- og fokusområder. Det vil f.eks. kunne ske ved anvendelse og samling af notater i en logbog som [bilag 1](#).

b) Stikprøver

Med henblik på kontrolindsatsen kan der på udvalgte sagsområder foretages målrettede stikprøver, hvis det er hensigtsmæssigt og kan give et reelt billede af kvalitets- og legalitetsproblemer. Vurderingen heraf bør baseres på overvejelser om risikoen for og væsentligheden af eventuelle problemer i forhold til de enkelte sagsområder og den enkelte lokalpolitistation/politiafdeling.

Ved eventuelle stikprøver kan modellen i [bilag 2](#) eksempelvis anvendes.

3.3.7. Opfølgning på straffesagsbehandlingen og samarbejde herom med statsadvokaten

Der skal fastsættes procedurer og ansvarsfordeling for opfølgning på resultatet af straffesagsbehandlingen. Der bør herunder fokuseres på:

- væsentlige sagsbehandlingsfejl eller uhensigtsmæssigheder samt opfølgning herpå
- sager om politikredsens brug af straffeprocessuelle tvangsindgreb
- udfaldet af behandlingen af erstatningssager
- frifindende domme
- omgørelsessager
- klagesager
- indberetninger fra domstolene
- politiklagesager
- særlige indsats- og fokusområder
- politikredsens indberetninger til statsadvokaten og Rigsadvokaten mv.

Det skal sikres, at opfølgningen sker ensartet i politikredsen, og at læring og erfaring nyttiggøres og udbredes i politikredsen.

Som anført ovenfor under [pkt. 3.2.4](#), bør statsadvokaten naturligt inddrages ved udformningen af retningslinjer for sagsbehandlingen, opfølgningen på fejl og rapporteringen på sagsområder, der f.eks. er omfattet af centrale indberetningsordninger, og hvor der derfor er behov for at ensarte bl.a. indhentningen af oplysninger.

Politikredsen skal endvidere sikre, at der i forbindelse med opfølgningen på den daglige straffesagsbehandling er opmærksomhed om mulige nye, generelle faglige og/eller tilsynsmæssige indsats- og fokusområder i anklagemyndigheden. Også i forbindelse med kontakt til retterne, særmyndigheder eller andre samarbejdspartnere bør politikredsen være opmærksom på mulige indsats- og fokusområder.

Opfølgning på straffesagsbehandlingen skal indgå i det løbende samarbejde med statsadvokaten, og det forudsættes, at politikredsen og statsadvokaten samarbejder tæt om procedurer og tiltag mv. med henblik på at identificere mulige indsats- og fokusområder. Der vil eksempelvis i politikredsen kunne etableres ”kvalitetsudvalg” med ansvar for løbende at identificere indsats- og fokusområder med relevant lokal og central opfølgning eller udpeges nøglepersoner med ansvar for at koordinere forslag til mulige nye indsats- og fokusområder. Se også [pkt. 4.3.2](#).

3.4. Dokumentation og afrapportering

3.4.1. Ansvarsfordelingen for dokumentation i politikredsen

Der skal fastsættes retningslinjer for følgende:

- *medarbejderens egendokumentation*

Den enkelte medarbejder skal i forbindelse med den daglige sagsbehandling kunne dokumentere, at de handlinger og den sagsbehandling, der foretages, er lovlige og opfylder kvalitetskravene. Dette vil normalt fremgå direkte af sagens akter.

- *lederens kontroldokumentation*

Den enkelte medarbejders nærmeste leder skal kunne dokumentere den kontrol med kvaliteten og legaliteten, som er foretaget. Ved videresendelse af sagen skal det således fremgå, at den nærmeste leder har godkendt kvaliteten og legaliteten i sagen.

3.4.2. Løbende indsamling og dokumentation

Sagsgangene skal – med henblik på opfølgning på straffesagsbehandlingen, jf. [pkt. 3.3.6.](#) – tilrettelægges således, at der også i forbindelse med den daglige straffesagsbehandling kan ske en løbende indsamling af oplysninger af særlig interesse for kvalitets- og legalitetssikringen. Dette indebærer f.eks., at det i alle led skal være muligt at se, om sagsbehandlingen er korrekt, samt at overlevering af sager mellem medarbejdere og afdelinger skal registreres og foregå forsvarligt.

Dokumentationen af den løbende indsamling af oplysninger kan f.eks. ske ved oprettelse af årlige kontrolsager, samlinger af kontrolskemaer eller lignende. Statsadvokaten bør naturligt inddrages ved tilrettelæggelsen heraf, jf. [pkt. 4.3.4.](#)

3.4.3. Halvårsrapport til statsadvokaten

Politikredsen udarbejder halvårligt en samlet, generel rapport om kvalitets- og legalitetssikringen mv. i kredsen til statsadvokaten. Rapporten skal omfatte de oplysninger, der er anført i bilag 3 og give en samlet opfølgning med hensyn til behandling af de aktuelle indsats- og fokusområder, herunder centrale indberetningsordninger, samt eventuelle mulige nye indsats- og fokusområder i straffesagsbehandlingen.

4. Statsadvokatens tilsyn og kvalitetsarbejde vedr. politikredsenes behandling af straffesager mv.

4.1. Generelt om formålet

Statsadvokaten er overordnet politidirektøren med hensyn til behandlingen af straffesager og kan give generelle og konkrete pålæg om behandlingen af sagerne, jf. retsplejelovens § 101, stk. 2. Statsadvokaten fører samtidig tilsyn med politidirektørens behandling af straffesager og behandler klager over afgørelser truffet af politidirektøren vedrørende strafforfølgning.

Statsadvokatens opgaver skal ses i naturlig sammenhæng med politidirektørens rolle som øverste ansvarlig for både politiet og anklagemyndigheden i 1. instans.

Statsadvokatens samlede faglige ledelse og tilsyn skal medvirke til at sikre, at der findes nødvendige retningslinjer for straffesagsbehandlingen, at retningslinjerne følges, og at sagerne behandles med den rette kvalitet og effektivitet. Statsadvokaten skal samtidig medvirke til, at der sker en løbende udvikling af kvaliteten af politikredsens straffesagsbehandling og af politiets og anklagemyndighedens kompetencer.

Gennem den faglige ledelse og tilsynet vil statsadvokaten dermed bl.a. kunne bidrage til, at politikredsene når de mål, der er opstillet for straffesagsbehandlingen, under iagttagelse af hensynet til retssikkerheden.

Statsadvokatens tilsyn og kvalitetsarbejde i forhold til straffesagsbehandlingen i politikredsene omfatter bl.a. politikredsens implementering og anvendelse af regler og retningslinjer for behandlingen af straffesager, politikredsens tiltalepraksis, sanktionspåstande, afgørelser og iagttagelse af tidsfrister, herunder navnlig på særlige indsats- og fokusområder. Tilsynet og kvalitetsarbejdet omfatter såvel politikredsens generelle sagsbehandlingsrutiner og -retningslinjer som behandlingen af enkeltsager.

I forbindelse med sit tilsyn og kvalitetsarbejde vurderer statsadvokaten politikredsens egen kvalitets- og legalitetssikring samt effektiviteten i straffesagsbehandlingen, jf. nærmere nedenfor under pkt. 4.2.

Statsadvokaten vurderer i den forbindelse politikredsens retningslinjer for kvalitets- og legalitetssikring i alle lokalpolitistationer og afdelinger, der behandler straffesager, og om retningslinjerne følges. Endvidere vurderes ledelsens opfølgning i tilfælde af kvalitets- og legalitetsproblemer.

Gennem sit tilsyn og samarbejde med politikredsene skal det sikres, at statsadvokaten til enhver tid har et tilstrækkeligt indgående kendskab til forholdene i den enkelte politikreds til at kunne varetage sine opgaver, herunder med hensyn til at kunne medvirke til kvalitets- og kompetenceudvikling i politikredsene.

4.2. Grundlag og afgrænsning

Statsadvokatens tilsyn og kvalitetsarbejde med straffesagsbehandlingen tilrettelægges i samarbejde med politikredsene med fokus på at sikre en løbende udvikling og styrkelse af kvaliteten i politikredsens straffesagsbehandling og af politiets og anklagemyndighedens kompetencer.

Grundlaget for statsadvokatens virksomhed er bl.a. statsadvokatens daglige behandling af konkrete anke- og klagesager mv. fra politikredsen samt statsadvokatens inddragelse i tilrettelæggelsen af politikredsens egen kvalitets- og legalitetssikring. Herudover vil forhold af betydning for tilrettelæggelsen af tilsynet og kvalitetsarbejdet bl.a. kunne indgå i forbindelse med statsadvokatens løbende samarbejde og kontakt med politikredsene på andre områder og under møder og (tilsyns) besøg i politikredsene. Det forudsættes, at statsadvokaten som led i et fremadrettet og mere samarbejds- og løsningsorienteret tilsyn og kvalitetsarbejde i forhold til straffesagsbehandlingen i politikredsene vil have en mere tæt og bred kontakt til kredsene i forbindelse med det daglige arbejde bl.a. gennem aktiviteter af den karakter, der er angivet nedenfor under pkt. 4.3.

Statsadvokatens elektroniske adgang til via QlikView at indhente oplysninger om bl.a. sagsantal og sagsbehandlingstider i politikredsene vil ligeledes kunne anvendes til at identificere f.eks. sagsområder eller enkeltsager, der bør være genstand for opmærksomhed i tilsyns- og kvalitetsarbejdet. Statsadvokaten vil også via QlikView kunne få et indtryk af status og udvikling i politikredsens sagsbehandling på særlige indsats- og fokusområder, der bl.a. vil kunne anvendes i forbindelse med tilsyns- og kvalitetsarbejdet med politikredsene. Ved eventuel etablering af direkte elektronisk adgang for statsadvokaterne til politiets sagsstyringssystem POLSAS vil dette ligeledes kunne inddrages i arbejdet.

Mål-, resultat- og ressourcestyringen af politikredsens straffesagsbehandling varetages af rigsadvokaturen. Rigsadvokaten fastsætter på baggrund af en forhandling de overordnede mål for straffesagsbehandlingen i en politikreds. Det vil bl.a. kunne omfatte generelle produktionskrav til f.eks. antallet af tiltaler og mål for sagsbehandlingstider, herunder mål for sagsbehandlingstiden for bestemte sagstyper eller sagsskridt. Målene for straffesagsbehandlingen i en politikreds vil efter omstændighederne også kunne fastsættes under inddragelse af eventuelle oplysninger om særlige indsats- eller fokusområder, der er blevet identificeret f.eks. under statsadvokatens tilsyn og kvalitetsarbejdet sammen med politikredsen.

Som led i mål-, resultat- og ressourcestyringen af politikredsene er det ligeledes rigsadvokaturen, der varetager opfølgningen på, om politikredsene har nået de overordnede mål, der er fastsat for straffesagsbehandlingen. Ved fastsættelse af målene for politikredsene aftales det samtidig mellem rigsadvokaturen og statsadvokaterne, hvis statsadvokaterne eventuelt skal medvirke til en faglig vurdering af politikredsens opfyldelse af konkrete mål.

Statsadvokaten skal som anført nedenfor under pkt. 4.3. som led i sit tilsyns- og kvalitetsarbejde bl.a. være opmærksom på, om den enkelte politikreds' sagsgange er tilrettelagt hensigtsmæssigt bl.a. med henblik på at sikre effektivitet i straffesagsbehandlingen. Statsadvokaten vil som nævnt også f.eks. via QlikView kunne blive opmærksom på, at f.eks. sagsbehandlingstiden eller antallet af verserende sager på et bestemt sagsområde eller i en bestemt afdeling i en periode er stigende i en politikreds.

Statsadvokaten bør følge op på forhold af denne karakter og drøfte dem med politikredsen som led i det almindelige samarbejde og kvalitetsarbejde med kredsen. De nævnte forhold bør også i relevant omfang indgå i politikredsens og statsadvokatens rapporter om kvalitets- og legalitetssikring i politikredsen, jf. pkt. 3.4.3. og pkt. 4.4. Statsadvokaten vil i den forbindelse bl.a. kunne fastsætte retningslinjer til politikredsen om sagsbehandlingen og eventuelt vejlede politikredsen om best practice for håndteringen af lignende forhold eller sagsområder og om sagsgange mv. i andre politikredse, jf. også pkt. 4.3.6.

Ansvar for politikredsens ressourceanvendelse og prioritering mv. og for, at politikredsen efterlever givne retningslinjer og når de mål, der er opstillet for straffesagsbehandlingen, påhviler politidirektøren.

4.3. Udførelse

4.3.1. Statsadvokatens daglige sagsbehandling mv.

I forbindelse med statsadvokatens daglige sagsbehandling af ankesager og klagesager mv. skal statsadvokaten vurdere, om politikredsens sagsbehandling er gennemført med den rette legalitet, kvalitet og effektivitet.

Statsadvokaten skal bl.a. vurdere, om der er forhold ved politikredsens sagsbehandling, som i det konkrete tilfælde bør tages op over for den enkelte politikreds, eller som mere generelt bør følges op som led i det almindelige kvalitetsarbejde med kredsene.

Ved gennemgang af konkrete sager skal statsadvokatens opmærksomhed være på kvalitets- og legalitetssikring, kompetenceforhold, tidsforbrug, hensigtsmæssige sagsgange og forvaltningsretlige spørgsmål, herunder begrundelseskrav, klagevejledning og evt. partshøring mv. I forbindelse med behandlingen af ankesager indgår herudover bl.a. politikredsens udformning af anklageskrift, tiltalepraksis, sanktionspåstand og øvrige forberedelse samt udførelsen af sagen ved byretten, herunder iagttagelse af straffeprocessuelle regler og retningslinjer.

Statsadvokaten indhenter efter behov yderligere materiale fra politikredsene og foretager eventuelt gennemgang af konkrete sager i den enkelte kreds.

4.3.2. Opmærksomhed om særlige indsats- og fokusområder

Statsadvokaten skal i sit tilsyns- og kvalitetsarbejde navnlig være opmærksom på politikredsens behandling af sager inden for allerede fastlagte særlige indsats- og fokusområder.

Statsadvokaten skal samtidig løbende være opmærksom på, om der er områder, hvor der fremadrettet synes at kunne være behov for en særlig faglig indsats eller for at fastlægge eller ændre retningslinjer og procedurer mv. Det vil f.eks. kunne være tilfældet, hvor en bestemt sagstype giver anledning til særlige vanskeligheder i politikredsene eller ved behandlingen i retterne. Det vil også kunne være tilfældet på områder med øget politisk bevågenhed eller ved ændringer i politiets strategiske indsatsområder.

Opfølgningen skal indgå i det løbende samarbejde med politikredsene, og det forudsættes, at politikredsene og statsadvokaten samarbejder tæt om procedurer og tiltag mv. med henblik på at identificere mulige indsats- og fokusområder. Der vil eksempelvis i statsadvokaturen kunne etableres "kvalitetsudvalg" med ansvar for løbende at identificere indsats- og fokusområder med relevant lokal eller mere generel opfølgning, eller der kan udpeges nøglepersoner med ansvar for at koordinere forslag om nye indsats- og fokusområder. Se også [pkt. 3.3.6.](#) om eventuelle tilsvarende initiativer i politikredsene.

Statsadvokaturene bør løbende koordinere, hvilke særlige indsats- og fokusområder der kan være grund til at tage op, herunder hvilke områder der i givet fald skal tages op lokalt eller regionalt, og hvilke områder der eventuelt bør tages op generelt, eventuelt over for rigsadvokaturen med henblik på mulige landsdækkende tiltag.

4.3.3. Vejledning om ny lovgivning, call-in områder mv.

Statsadvokaten vil som led i den generelle faglige ledelse af anklagemyndigheden være politikredsens daglige sparringspartner med hensyn til straffesagsbehandlingen. Det vil derfor også være naturligt, at statsadvokaten efter aftale – og eventuelt efter drøftelse med Rigsadvokaten eller i de relevante faglige fora og netværk – inddrages og bistår med vejledning mv. i forbindelse med politikredsens implementering af ny lovgivning eller administrative forskrifter. Det vil navnlig være relevant, hvor der er tale om lovgivning eller administrative forskrifter, der f.eks. indebærer større ændringer på et

strafferetligt område eller er af væsentlig betydning for straffesagsbehandlingen, eller som omfatter mere komplicerede strafferetlige problemstillinger, jf. også [pkt. 3.2.7.](#)

Statsadvokaten forudsættes tilsvarende at bistå politikredsene med vejledning mv. på sagsområder, der har været behandlet af statsadvokaten i forbindelse med en call-in-periode, og som herefter lægges ud til udførelse i politikredsene.

4.3.4. Vejledning om opfølgning på straffesagsbehandlingen mv.

Politikredsene skal som anført under [pkt. 3.3.6.](#) fastlægge procedurer og ansvarsfordeling for opfølgning på resultatet af straffesagsbehandlingen. Det vil være naturligt, at statsadvokaten generelt inddrages ved udformningen af retningslinjer for sagsbehandlingen, opfølgningen på fejl og rapporteringen på sagsområder, der f.eks. er omfattet af centrale indberetningsordninger, og hvor der derfor er behov for at ensarte bl.a. indhentningen af oplysninger.

4.3.5. Evaluering af efterforskning og retsforfølgning

Statsadvokaten bør i samarbejde med politikredsene løbende være opmærksom på, om der i en bestemt sag, eller på bestemte sagsområder kan være anledning til at foretage en evaluering af efterforskningen eller retsforfølgningen sammen med kredsene. Det vil både kunne være tilfældet i enkeltstående større sager, der udføres af en politikreds, og i tilfælde, hvor der efter den generelle samarbejdsmodel samarbejdes mellem statsadvokaten og en politikreds om udførelsen af en konkret sag i 1. instans, der kompetencemæssigt hører under politidirektøren.

Endvidere vil både politikredsene og statsadvokaten i forbindelse med behandlingen og udførelsen af straffesager kunne blive opmærksom på forhold med hensyn til f.eks. efterforskningens tilrettelæggelse og nye efterforskningsteknikker eller anvendelsen og fremlæggelsen af bevismidler mv., der generelt eller i bestemte sagstyper bør tages op til en bredere evaluering.

Er der tale om evaluering af forhold med hensyn til efterforskningen af strafbare forhold, er det naturligvis vigtigt, at politipersonalet inddrages i evalueringen sammen med statsadvokaturen og politikredsen(e)s anklagere. På områder, hvor en særmyndighed er involveret i sagens behandling, bør det overvejes, om særmyndigheden også skal inddrages i evalueringen.

Det er samtidig vigtigt at sikre, at resultatet af evalueringen formidles videre, så det i relevant omfang kan anvendes af andre.

4.3.6. Uddannelsesaktiviteter og udbredelse af best practice mv.

Politikredsene har naturligvis ansvaret for, at medarbejderne i anklagemyndigheden i kredsene gennem bl.a. relevant uddannelse har de kompetencer, der skal til for at kunne løse arbejdsopgaverne. I kraft af statsadvokatens opgaver, kompetence og erfaring vil statsadvokaten imidlertid på en række områder naturligt kunne bidrage til den løbende udvikling af politiets og anklagemyndighedens kompetencer som led i kvalitetsarbejdet sammen med kredsene.

Som anført ovenfor forudsættes statsadvokaterne f.eks. på relevante områder at bistå politikredsene med vejledning bl.a. om ny lovgivning, om behandlingen af straffesager, der lægges ud til politikredsene efter en call-in-periode, og om udformningen af retningslinjer for opfølgningen på straffesagsbehandlingen. Evaluering af efterforskningen eller retsforfølgningen på bestemte områder og arbejdet med hensyn til særlige indsats- og fokusområder vil tilsvarende kunne danne grundlag for iværksættelse af videnstiltag i politikredsene.

Statsadvokatens samlede faglige ledelse og tilsyn med anklagemyndigheden giver derudover generelt mulighed for at indsamle erfaringer og koordinere på tværs af politikredsene. Statsadvokaten vil herigennem bl.a. kunne foretage relevant benchmarking og medvirke til at sikre udbredelse af best practice mellem politikredsene f.eks. med hensyn til tilrettelæggelsen af sagsgange på bestemte områder.

Gennem sin generelle erfaring med udførelsen af straffesager ved landsretten og med baggrund i bl.a. behandlingen af ankesagerne fra den enkelte politikreds vil statsadvokaten også kunne vejlede politikredsen med hensyn til retsarbejdet, herunder om tilrettelæggelsen og udførelsen af straffesagerne i retten.

Statsadvokaten bør løbende drøfte med politikredsene, på hvilke områder der kan være behov for videnstiltag i kredsene. Det kan f.eks. dreje sig om undervisning lokalt i politikredsene, eventuelt i forbindelse med statsadvokaturens deltagelse i juristmøder i kredsene. Statsadvokaturen vil efter behov også kunne afholde egentlige undervisningsseminarer eller temadage mv. enten lokalt eller hos statsadvokaturen. Videnstiltag bør naturligvis i relevant omfang omfatte også andre medarbejdere i politikredsen end anklagere.

Det forudsættes, at statsadvokaturerne har en tæt indbyrdes koordination af behovet for og udformningen af videnstiltag i politikredsene, og at der sker den fornødne koordination med rigsadvokaturen med hensyn til mulige landsdækkende initiativer, herunder i forhold til indholdet i anklagemyndighedens kursuskatalog.

4.3.7. Statsadvokatens møder og besøg i politikredsen

Som anført ovenfor under [pkt. 4.2.](#) forudsættes det, at statsadvokaten som led i et fremadrettet og mere samarbejds- og løsningsorienteret tilsyn og kvalitetsarbejde i forhold til straffesagsbehandlingen i politikredsene har en mere tæt og bred kontakt til kredsene i forbindelse med det daglige arbejde bl.a. gennem de aktiviteter, der er angivet ovenfor.

Den løbende kontakt mellem statsadvokaten og politikredsene forudsættes bl.a. at finde sted i forbindelse med statsadvokatens vejledning og undervisning mv. som led i opfølgningen på tilsyn og kvalitetsarbejdet i øvrigt sammen med politikredsen. Som anført under [pkt. 3.3.5.](#) vil det endvidere være naturligt, at statsadvokaturen som led i det almindelige samarbejde med kredsene lejlighedsvis deltager i kredsens egne, regelmæssige tilsynsbesøg på politistationerne og i politiafdelingerne.

Med henblik på at sikre et tæt og struktureret samarbejde mellem statsadvokaturen og politikredsene bør der aftales en regelmæssig og hensigtsmæssig mødestruktur mellem statsadvokaturen og den enkelte politikreds, hvor der udover møder eller drøftelser med politikredsens ledelse også indgår møder med medarbejderne i anklagemyndigheden og eventuelt politipersonale. Eksempelvis vil mulighed for deltagelse i juristmøder i politikredsen eller i møder med advokaturcheferne kunne være en naturlig del af statsadvokatens kontakt til kredsene og samtidig understøtte statsadvokaturens funktion som daglig faglig sparringspartner for politikredsen med hensyn til straffesagsbehandlingen.

Statsadvokaten foretager mindst et årligt tilsynsbesøg i hver politikreds.

Statsadvokaten skal både ved tilsynsbesøg og i forbindelse med det løbende samarbejde og tilsyn med politikredsene navnlig sikre sig, at der i politikredsene er særlig opmærksomhed om behandlingen og identificeringen af indsats- og fokusområder.

Statsadvokatens tilbagemelding på tilsynsbesøg kan ske skriftligt til politikredsene eller foretages f.eks. i forbindelse med et efterfølgende besøg i politikredsene, hvor hovedtemaerne i statsadvokatens konklusioner og eventuelle særlige fokus-/problemområder efter behov kan gennemgås og drøftes med politikredsens ledelse og/eller medarbejdere.

4.4. Dokumentation

Statsadvokaten skal via notater, mødereferater og samlesager mv. dokumentere tilsyns- og kvalitetsarbejdet i forhold til straffesagsbehandlingen i de enkelte politikredse. Statsadvokaten skal sikre, at der er det fornødne grundlag for at kunne give en årlig afrapportering til rigsadvokaturen om status for kvalitets- og legalitetssikringen mv. i politikredsen. Rapporten skal omfatte de oplysninger, der er anført i bilag 4 og give en samlet opfølgning med hensyn til de aktuelle indsats- og fokusområder, herunder centrale indberetningsordninger, samt eventuelle mulige nye indsats- og fokusområder i straffesagsbehandlingen.

5. Rigsadvokatens opfølgning og tilsyn

5.1. Formål

Rigsadvokaten har som øverste anklagemyndighed det overordnede ansvar for legaliteten og kvaliteten i straffesagsbehandlingen og kan fastsætte generelle bestemmelser og give konkrete pålæg om behandlingen af straffesager, jf. retsplejelovens § 99. Rigsadvokaten fører efter bestemmelsen samtidig tilsyn med statsadvokaternes og politidirektørernes behandling af straffesager og behandler klager over afgørelser vedrørende strafforfølgning, der er truffet af statsadvokaterne som 1. instans.

Rigsadvokatens overordnede opfølgning og koordinering af legalitets- og kvalitetsarbejdet i straffesagsbehandlingen skal sikre, at der i alle politikredse og statsadvokaturer findes nødvendige retningslinjer og procedurer, og at straffesager på landsplan behandles ensartet med rette kvalitet og effektivitet. Rigsadvokaten skal samtidig i samarbejde med statsadvokaterne medvirke til at sikre en samlet videns- og erfaringsopsamling samt -udbredelse med henblik på løbende at styrke legalitetssikringen og udvikle kvaliteten og effektiviteten i straffesagsbehandlingen i hele landet.

5.2. Overordnet resultatopfølgning mht. straffesagsbehandlingen

Rigsadvokaten foretager en overordnet mål-, resultat- og ressourcestyring af politikredsenes straffesagsbehandling, der bl.a. omfatter årlige resultatkontrakter med generelle produktionskrav, og som også kan inddrage eventuelle oplysninger om særlige indsats- og fokusområder, der er blevet identificeret f.eks. som led i arbejdet med legalitet og kvalitetssikring. Som led heri varetager Rigsadvokaten ligeledes opfølgningen på, om politikredsene har nået de overordnede mål, der er fastsat for straffesagsbehandlingen. Der henvises til pkt. 4.2. ovenfor.

Rigsadvokaten foretager en tilsvarende overordnet styring med hensyn til statsadvokaternes straffesagsbehandling. Denne overordnede styring omfatter bl.a. produktionskrav til de regionale statsadvokaters funktion som overordnet myndighed for politikredsene på straffesagsområdet, f.eks.

med hensyn til behandlingen af sager der forelægges for eller påklages til statsadvokaterne, samt produktionskrav til Statsadvokaten for særlig Økonomisk og International Kriminalitet (SØIK) med hensyn til de særlige sager og funktioner, som denne statsadvokatur varetager for hele landet.

5.3. Overordnet opfølgning på tilsynsområdet

På grundlag af de to regionale statsadvokaters årlige afrapporteringer om status for kvalitets- og legalitetssikringen i de enkelte politikredse, jf. ovenfor pkt. 4.4., foretager Rigsadvokaten en samlet vurdering af status med hensyn til straffesagsbehandlingen i politikredsene på landsplan og laver en samlet opfølgning med hensyn til de anbefalinger, der er fremkommet i årsrapporterne vedrørende anklagemyndighedens indsats- og fokusområder. Det omfatter bl.a. spørgsmålet om koordination af eventuelle videnstiltag i politikredsene, jf. ovenfor pkt. 4.3.6.

Rigsadvokatens samlede vurdering og opfølgning, samt den opfølgning, der foretages særligt i forhold til statsadvokaterne, jf. nedenfor under pkt. 5.4. og pkt. 5.5., drøftes efter behov i Forum for kvalitet og udvikling, så forummets bemærkninger kan indgå i Rigsadvokatens vurdering af, hvorvidt der skal ske ændringer i tilrettelæggelsen af tilsynet og kvalitetsarbejdet med straffesagsbehandlingen i det indværende eller kommende år.

Bemærkningerne fra forummet vil samtidig kunne indgå i de overordnede drøftelser i anklagemyndighedens ledelsesforum om anklagemyndighedens generelle, strategiske indsatsområder og i Rigsadvokatens generelle opfølgning på aktuelle indsats- og fokusområder i anklagemyndigheden og udpegning af eventuelle nye områder.

5.4. Tilsyn og kvalitetsarbejde med de to regionale statsadvokater

I forbindelse med Rigsadvokatens løbende behandling af bl.a. ankesager, procesbevillingsansøgninger og klagesager vil Rigsadvokaten vurdere statsadvokaternes sagsbehandling i de pågældende sager i forhold til legalitet, kvalitet og effektivitet. Generelt vil Rigsadvokatens tilsyn og kvalitetsarbejde med de regionale statsadvokater dog navnlig ske med udgangspunkt i resultat- og systemkontrol baseret på bl.a. årsrapporterne, jf. pkt. 4.4. ovenfor, opfølgningen på målene i de årlige resultatkontrakter og jævnlige møder med statsadvokaterne.

Med henblik på at sikre et tæt og struktureret samarbejde på området aftales en regelmæssig og hensigtsmæssig mødestruktur mellem Rigsadvokaten og de to regionale statsadvokater.

Rigsadvokaten vil mindst én gang årligt afholde et tilsynsmøde i hver statsadvokatur bl.a. med henblik på at drøfte statsadvokatens organisering og tilrettelæggelse af tilsynet og kvalitetsarbejdet med politikredsene, herunder med hensyn til identificering og opfølgning på særlige indsats- og fokusområder og den generelle opsamling af resultatet af bl.a. klagesager, udviklingen i klagesager og omgørelser samt tilsynet på særlige områder, f.eks. med milepælssager og varetægtsfængslinger. Statsadvokatens samarbejde med politikredsene i øvrigt bl.a. i forbindelse med eventuelle call-in-ordninger eller brug af den generelle samarbejdsmodel vil ligeledes naturligt kunne drøftes i forbindelse med de regelmæssige møder mellem Rigsadvokaten og statsadvokaterne.

Med henblik på løbende at udvikle og forbedre en ny og mere samarbejdsorienteret tilsynsmodel laves endvidere en systematisk evaluering af statsadvokatens tilsyn og kvalitetsarbejde med straffesagsbehandlingen i politikredsene.

I forhold til statsadvokatens egen straffesagsbehandling vil Rigsadvokaten i sit tilsyn og kvalitetsarbejde med statsadvokaten navnlig være opmærksom på statsadvokatens behandling af ankesager, kontROLSager vedr. forvarings- og foranstaltningsdømte samt sagsbehandlingen af tiltaleindstillinger og sagsbehandlingstiden.

5.5. Tilsyn og kvalitetsarbejde med SØIK

I forbindelse med Rigsadvokatens behandling af bl.a. ankesager, procesbevillingsansøgninger og klagesager vil Rigsadvokaten løbende vurdere statsadvokatens sagsbehandling i forhold til legalitet, kvalitet og effektivitet. Generelt vil Rigsadvokatens tilsyn og kvalitetsarbejde med statsadvokaten dog navnlig ske med udgangspunkt i resultat- og systemkontrol baseret på bl.a. opfølgningen på målene i de årlige resultatkontrakter og jævnlige møder med statsadvokaten.

Med henblik på at sikre et tæt og struktureret samarbejde på området aftales en regelmæssig og hensigtsmæssig mødestruktur mellem Rigsadvokaten og statsadvokaten.

Rigsadvokaten vil mindst én gang årligt afholde et tilsynsmøde i statsadvokaturen bl.a. med henblik på at drøfte statsadvokatens organisering og procedurer for straffesagsbehandlingen, statsadvokatens kontrol og opfølgning samt dokumentation heraf, jf. ovenfor pkt. 3. om kvalitets- og legalitetssikring af straffesagsbehandlingen.

Derudover vil møderne danne grundlag for drøftelse og opfølgning på statsadvokatens varetagelse af landsdækkende visitations-, koordinerings- og assistanceopgaver samt statsadvokatens identificering og opfølgning med hensyn til særlige indsats- og fokusområder inden for statsadvokaturens sagsområder.

I forhold til statsadvokatens egen straffesagsbehandling vil Rigsadvokaten i sit tilsyn og kvalitetsarbejde med statsadvokaten navnlig være opmærksom på sager med langvarige sigtelser eller langvarige varetægtsfængslinger, statsadvokatens klassifikation og opfølgning på milepælssager samt behandlingen af særlige internationale sager og udviklingen i statsadvokaturens sagstyper.

6. Ikrafttræden

Denne reviderede meddelelse træder i kraft den 1. juli 2013.

Ole Hasselgaard

Bilag

Bilag 1

Logbog for kvalitets- og legalitetssikring

Dette skema kan anvendes i forbindelse med møder og drøftelser mellem lederne på lokalpolitistationerne/i politiafdelingerne og den relevante advokaturchef mv.

Tilsyn vedrørende kvalitets- og legalitetssikring

Politikreds:

Dato:

Sted: lokalpolitistationen/politiafdelingen i

Deltagere:

Emner drøftet (generelt/konkret) samt konklusioner/beslutninger:

I forbindelse med tilsynet/mødet blev foretaget flg. stikprøver (eventuelt kvalitetsskema vedlagt):

Andet:

Udfyldt af:

Dato:

Bilag 2

Kvalitetsskema	Politikreds
Stikprøve på lokalpolitistation/i politiafdeling *:	

Kontroldato:	
Kontrol foretaget af:	
Følgende sag gennemgået ved stikprøve:	J.nr.:
Bemærkninger/udtaget til opfølgning for så vidt angår:	
Emne:	Bemærkning :
Tvangsindgreb (herunder anholdelse, fængsling, ransagning, beslaglæggelse, teleoplysninger mv.)	<i>Har betingelserne været opfyldt?</i>
	<i>Er evt. politirapport(er) om indgreb på øjemedet fyldestgørende?</i>
	<i>Er fastsatte procedurer for forelæggelse mv. fulgt?</i>
	<i>Er sagsbehandling iværksat hurtigst muligt?</i>
	<i>Er den tidsmæssige udstrækning af indgrebet begrundet og proportionalt med sagens karakter mv.?</i>
	<i>Er der givet korrekt klagevejledning i forbindelse med eventuelle indgreb?</i>
Afhøringer	<i>Er formregler iagttaget ?</i>
Efterforskning i øvrigt	<i>Er kvaliteten af efterforskningen i orden?</i> <i>Herunder:</i> • Politirapporter (vejledning/underskrift) • Overholdelse af retningslinjer for evt. særlige efterforskningsskridt (herunder kildeførere, fotokonfrontation)
Påtaleopgivelse/henlæggelse	<i>Korrekt afgørelse, tilstrækkeligt grundlag, forvaltningslovens krav om underretning, begrundelse, klagevejledning opfyldt?</i>

Tiltale/bødeforelæg	<i>Korrekt grundlag, lovfortolkning, påstand?</i>
Afgørelsesniveau	<i>Korrekt personale-/ kompetenceniveau?</i>
Sagsgange mv.	<i>Hensigtsmæssige og ressourcemæssigt fornuftige (f.eks. generel sagsvandring)?</i>
	<i>Har eventuelle særlige retningslinjer for behandlingen af den pågældende sagstype været fulgt, herunder f.eks. prioritering/ressourceanvendelse</i>
Sagsbehandlingstid	<i>Er generelle eller særlige retningslinjer/ frister overholdt?</i>
Sprogbrug	<i>Er sprogbrugen hensigtsmæssig for borgeren?</i>
Særligt indsats- og fokusområde	<i>Er generelle eller særlige retningslinjer mv. overholdt?</i>
Omfattet af forelæggelsespligt/ indberetningsordning	<i>Er reglerne om forelæggelse/indberetning til statsadvokaten, Rigsadvokaten, Justitsministeriet fulgt?</i>
Registrering mv.	<i>Er der anvendt rette gerningskode?</i>
	<i>Har brug af evt. undersøgelsesnr. været korrekt?</i>
	<i>Er sagsdata mv. registreret og opdateret korrekt i Polsas?</i>
Samlet vurdering	<i>Har gennemgangen af sagen givet anledning til initiativer, er der fulgt op på evt. problem?</i>
Andet	

Bilag 3

Skemaet besvares elektronisk på AnklagerNet

Halvårsrapport om kvalitets- og legalitetssikring af straffesagsbehandlingen i (politikreds) for (halvår)

Udarbejdet af (politikreds), den (dato)

1. Generelle forhold vedr. kvalitets- og legalitetssikringen

1.1 Kortfattet, generelt om personalesituationen i anklagemyndigheden, hvis der er særlige forhold vedr. antal ansatte og/eller personalesammensætning (alder/erfaring mv.):

1.2. Kortfattet, hvis der er relevante organisationsændringer i anklagemyndigheden og/eller eventuelle justeringer særligt mht. organisering af kvalitets- og legalitetssikringen:

1.3. Kortfattet, hvis der er større projekter og indsatser mht. straffesagsbehandlingen og/eller andre større projekter og indsatser med direkte relevans for kvalitets- og legalitetssikring:

1.4. Kortfattet, hvis der er ændringer siden sidste halvårsrapport i politikredsens retningslinjer for kvalitets- og legalitetssikringen, jf. Rigsadvokatmeddelelsens afsnit Kvalitet og legalitet i straffesagsbehandlingen (dato og ændring anføres):

2. Sammenfattende om kontrol og opfølgning

2.1. Er der i politikredsen fastsat retningslinjer for kvalitets- og legalitetssikringen, der opfylder Rigsadvokatmeddelelsens afsnit Kvalitet og legalitet i straffesagsbehandlingen, pkt. 3?

(ja/nej)

- hvis nej, anføres bemærkninger samt opfølgning:

2.2. Kortfattet angivelse af politikredsens retningslinjer for hyppigheden af besøg ved lokalpolitistationer og efterforskningsafdelinger mv.:

Er disse retningslinjer overholdt?

(ja/nej)

- hvis nej, anføres bemærkninger samt opfølgning:

2.3. Er der foretaget tematiserede besøg eller målrettede stikprøvekontroller?

(ja/nej)

- hvis ja, anføres hvilke samt resultat og vurdering heraf:

2.4. Er der i øvrigt foretaget kontrol og opfølgning i overensstemmelse med de fastlagte procedurer og . Rigsadvokatmeddelelsens afsnit Kvalitet og legalitet i straffesagsbehandlingen, pkt. 3.3.?	(ja/nej)
- hvis nej, anføres bemærkninger samt opfølgning:	
3. Særlige indsats- og fokusområder 3.1. Generelle indberetningsordninger	
3.1.1. Våbensager	
Har politikredsen etableret procedurer, der sikrer iagttagelse af indberetningsordningen i <u>Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om Vold, voldtægt og våben - Målsætning for sagsbehandlingstider for vold, voldtægt og våben og indberetning herom til Rigsadvokaten</u> samt særlig opmærksomhed om sagsbehandlingstid mv. vedr. våbensager?	(ja/nej)
Politikredsens årlige indberetning om sagsbehandlingstiden i voldtægtssager, jf. <u>Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om Vold, voldtægt og våben - Målsætning for sagsbehandlingstider for vold, voldtægt og våben og indberetning herom til Rigsadvokaten</u> , pkt. 4.6.1., vedlægges. (Punktet skal ikke besvares for første halvår, jf. Rigsadvokatens brev af 4. maj 2016.)	
Eventuelle yderligere særlige bemærkninger vedrørende disse sager anføres her:	
3.1.2. Voldtægtssager	
Har politikredsen etableret procedurer, der sikrer iagttagelse af indberetningsordningen i <u>Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om Vold, voldtægt og våben - Målsætning for sagsbehandlingstider for vold, voldtægt og våben og indberetning herom til Rigsadvokaten</u> samt særlig opmærksomhed om sagsbehandlingstid mv. vedr. voldtægtssager?	(ja/nej)
Der skal <u>redegøres for</u> , hvad politikredsen har gjort for at sikre, at målene for sagsbehandlingstiden overholdes. I det omfang politikredsen <u>ikke har opfyldt målsætningerne</u> om sagsbehandlingstider (jf. <u>Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om Vold, voldtægt og våben - Målsætning for sagsbehandlingstider for vold, voldtægt og våben og indberetning herom til Rigsadvokaten</u> , pkt. 3), <u>redegøres herfor</u> . Redegørelsen skrives her:	
3.1.3. Langvarige varetægtsfængslinger	

Har politikredsen etableret procedurer, der sikrer iagttagelse af forelæggelsesordningen i <u>Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om Langvarige varetægtsfængslinger og proportionalitet i varetægtsfængslingers længde</u> samt særlig opmærksomhed om sagsbehandlingstid mv. i sager med langvarige (over 3 mdr.) og særligt langvarige (rpl. § 768 a) varetægtsfængslinger?	(ja/nej)
Politikredsens bemærkninger vedrørende <u>udviklingen i antallet og længden</u> af langvarige (over 3 mdr.) og særligt langvarige (rpl. § 768a) varetægtsfængslinger, baggrunden herfor samt tiltag til at begrænse omfanget heraf anføres her, jf. <u>Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om Langvarige varetægtsfængslinger og proportionalitet i varetægtsfængslingers længde</u> , pkt. 3.4.1 anføres her:	
3.1.4. Isolationsfængslinger	
Har politikredsen etableret procedurer, der sikrer iagttagelse af indberetningsordningen og forelæggelsesordningen i <u>Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om Varetægtsfængsling i isolation</u> samt særlig opmærksomhed om sagsbehandlingstid mv. i sager med isolationsfængslinger?	(ja/nej)
Politikredsens bemærkninger vedrørende <u>udviklingen i antallet og længden</u> af isolationsfængslinger, baggrunden herfor samt <u>tiltag til at begrænse omfanget</u> af isolationsfængslinger anføres her:	
3.2. Fælles indsats- og fokusområder	
3.2.1. Økonomiske straffesager (milepælssager)	
Politikredsens retningslinjer for tilrettelæggelsen af afviklingen af de økonomiske sager, der er omfattet af afviklingsmålet for 2016, vedlægges.	
Eventuelle særlige bemærkninger vedrørende de økonomiske straffesager – ud over det, som anføres nedenfor under punkt 5.12.:	
3.2.2. Hvidvask-sager	
Har politikredsene etableret procedurer, der sikrer efterforskning af alle modtagne efterforskningsoplæg om hvidvask?	(ja/nej)

Har politikredsen etableret procedurer, der sikrer registrering samt vurdering af efterforskningsrelevans af øvrige underretninger om hvidvask?	(ja/nej)
3.2.3. Sager om kædesvig	
Har politikredsen etableret procedurer, der sikrer sagsbehandling i overensstemmelse med det, der er anført i Rigsadvokatens brev af 13. februar 2013?	(ja/nej)
Det skal anføres, hvilke tiltag der i politikredsen er gjort for at sikre stort fokus på indsatsen mod kædesvig: Eventuelle yderligere særlige bemærkninger vedrørende disse sager anføres ligeledes her:	
3.2.4. Sletning af aflytningsmateriale	
Har politikredsen etableret procedurer, der sikrer iagttagelsen af reglerne i retsplejelovens § 791, stk. 3, jf. § 170, om sletning af aflytningsmateriale?	(ja/nej)
Det skal anføres, hvilke tiltag der i politikredsen er gjort for at sikre iagttagelsen af reglerne om sletning af aflytningsmateriale, jf. <u>Rigsadvokatens brev af 14. marts 2013</u> : Eventuelle yderligere særlige bemærkninger vedrørende disse sager anføres ligeledes her:	
3.2.5. Slutningsskrivelser (sprogprojektet om skriftlig kommunikation)	
Har politikredsen etableret procedurer, der sikrer, at den skriftlige kommunikation med borgerne lever op til de principper for gode breve, som er opstillet i RA's pjece "Bedre breve"?	(ja/nej)
Det skal anføres, hvilken kontrol der i politikredsen er foretaget med hensyn til den skriftlige kommunikation, og om der er konstateret generelle problemer med f.eks. for kortfattede begrundelser ved anvendelsen af de nye koncepter. Bemærkningerne anføres her: Eventuelle yderligere særlige bemærkninger vedrørende slutningsskrivelser anføres ligeledes her:	
3.2.6. Tilbageholdelse/enerumsanbringelse af mistænkte børn under den kriminelle lavalder	

Har politikredsen etableret procedurer, der sikrer iagttagelsen af reglerne i retsplejelovens kapitel 75 b, jf. <u>Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om Behandling af sager mod unge lovovertrædere</u> , om tilbageholdelse og enerumsanbringelse af mistænkte børn under den kriminelle lavalder?	(ja/nej)
Politikredsen bedes redegøre for antallet af sager og udviklingen heri samt baggrunden herfor. Det skal tillige anføres, hvilke procedurer der er etableret, både med hensyn til selve tilbageholdelsen/enerumsanbringelsen af mistænkte børn under den kriminelle lavalder og med hensyn til udfyldelsen af skemaer. Det skal anføres, hvilke tiltag der er gjort for at sikre overholdelse af procedurerne. Politikredsens redegørelse vedlægges.	
3.2.7. Voldssager	
Har politikredsen etableret procedurer, der sikrer særlig opmærksomhed om sagsbehandlingsfrister mv. (jf. <u>Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om Vold, voldtægt og våben - Målsætning for sagsbehandlingstider for vold, voldtægt og våben og indberetning herom til Rigsadvokaten</u>) i voldssager?	(ja/nej)
Politikredsens årlige indberetning om sagsbehandlingstiden i voldssager, jf. <u>Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om Vold, voldtægt og våben - Målsætning for sagsbehandlingstider for vold, voldtægt og våben og indberetning herom til Rigsadvokaten</u> , pkt. 4.6.1., vedlægges. (Punktet skal ikke besvares for første halvår, jf. Rigsadvokatens brev af 4. maj 2016.)	
3.2.8. Langvarige sigtelser	
Har politikredsen etableret procedurer, der sikrer særlig opmærksomhed om sagsbehandlingstid og underretning mv., jf. <u>Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om Langvarige sigtelser</u> , i sager med langvarige sigtelser?	(ja/nej)
Politikredsens bemærkninger vedrørende udviklingen i antallet og længden af langvarige sigtelser, baggrunden herfor samt tiltag til at begrænse omfanget af langvarige sigtelser anføres her (eller der kan henvises til pkt. 5.3):	
3.3. Lokale indsats- og fokusområder	
Evt. særlige indsats- og fokusområder fastsat lokalt af statsadvokaten eller af politikredsen anføres her:	

Beskrivelse af arbejdet med det enkelte område samt om resultatet og vurderingen af de fastlagte procedurer og praksis samt evt. opfølgning anføres her:	
4. Andre generelle forhold og problemstillinger mv.	
Har politikredsen konstateret <u>væsentlige, generelle</u> forhold på følgende områder, der evt. kan give anledning til, at området tages op som lokalt eller fælles indsats- og fokusområde?	
1. Udstrækningen af anholdelser	(ja/nej)
2. Behandlingen af sager vedr. eftersøgninger (fx sikre løbende opfølgning)	(ja/nej)
3. Forkyndelser (fx visitation, prioritering og dokumentation af forsøg på forkyndelse)	(ja/nej)
4. Kvaliteten af politirapporter (fx vejledninger, underskrift)	(ja/nej)
5. Datakvalitet (særligt registreringer/opdateringer i POLSAS)	(ja/nej)
6. Tvangsindgreb (fx øjemedsindgreb, manglende godkendelser og fejl/mangler i politirapporter vedr. øjemedsindgreb)	(ja/nej)
7. Brug af undersøgelsesnumre frem for gerningskoder	(ja/nej)
8. Straffuldbyrdelse (fx sagsbehandlingstiden)	(ja/nej)
9. Overholdelse af retningslinjer for særlige efterforskningsskridt, herunder fotokonfrontationer	(ja/nej)
4.10. Overholdelse af retningslinjer for kildeførere	(ja/nej)
- Hvis ja, anføres for vedkommende område, hvilke forhold samt politikredsens evt. opfølgning: Forslag til fælles eller lokale indsatser anføres nedenfor under pkt. 6.	

5. Sagsbelastningen i politikredsen

Kredsen forudsættes at føre løbende kontrol, herunder elektronisk via QlikView, med udviklingen på områderne 5.1. – 5.12. nedenfor.

Kredsen skal således være ajour med udviklingen i egen kreds (generelt såvel som på afdelingsniveau) og i forhold til udviklingen på landsplan, samt iværksætte relevante tiltag, hvis udviklingen er negativ og ikke kan forklares ud fra udviklingen i sagsområdernes indhold (fx stigende kompleksitet i kriminalitetsbilledet).

Ændringer i kriminalitetsbilledet, i de allokerede ressourcer eller andet, der har indflydelse på kredsens sagsbelastning og sagsflow på de nedenstående områder, noteres nedenfor sammen med kredsens bemærkninger i øvrigt om udviklingen på de nedenstående områder.

Kredsen bedes orientere sig månedligt i QlikView på nedenstående områder 5.1. – 5.9.

Status på hvert område noteres hver anden måned, dvs. i begyndelsen af januar, marts, maj, juli, september og november.

5.1. Antallet og alderen på straffesager til fremtagelse, fordeling og sagsbehandling (FREM, FORD og SABH) ved de enkelte advokaturer, efterforskningsafdelinger, lokalpolitistationer samt hos politianklagere og evt. politisekretariat,

5.2. Antallet af verserende straffesager ældre end 1½ år fra anmeldelse, hvori der ikke er rejst sigtelse,

5.3. Antallet og alderen på verserende sigtelser ældre end 1½ år, hvori der ikke er rejst tiltale.

5.4. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid:

- Fra anmeldelse til sigtelse
- Fra sigtelse til tiltale
- Fra anmeldelse til tiltale

5.5 Tiltaleprocenten

5.6. Henlæggelsesprocenten

5.7. Andelen af sigtelser sluttet efter rpl. § 721 (i %)

5.8. Andelen af sager sluttet efter rpl. § 749, stk. 1 (i %)

5.9. Andelen af sager sluttet efter rpl. § 749, stk. 2 (i %)

Kredsen bedes notere data trukket i QlikView primo januar og primo juli på nedenstående områder 5.10. – 5.11.

5.10. Antallet af sagskomplekser i retten, fordelt på berammede og uberammede,

5.11. Domfældelsesprocenten

Hvis politikredsens tal for udviklingen på ovenstående områder 5.1. – 5.11. afviger negativt og ikke uvæsentligt fra egen seneste halvårsrapport og/eller landsgennemsnittet, bedes politikredsen forholde sig til udviklingen og anføre sine bemærkninger herom.

5.12. Politikredsen bedes forholde sig særligt til udviklingen vedrørende straffesager om økonomisk kriminalitet, herunder på baggrund af data i QlikView.

Kredsen bedes notere data trukket i QlikView primo januar og primo juli vedrørende følgende områder:

A: Antal anmeldelser

B: Antal og alder på verserende undersøgelsessager

C: Henlæggelsesprocent

D: Tiltaleprocent

E: Domfældelsesprocent

F: Antal verserende sager

G: Antal verserende sigtelser

H: Antal anmeldelser i skattesager

I: Sigtelsesprocent i skattesager

J: Tiltaleprocent i skattesager

K: Tiltaler i § 289-sager vedr. grov skattesvig, grov momssvig

Kredsen bedes forholde sig til udviklingen på områderne A – K, herunder i forhold til egen seneste halvårsrapport samt til landsgennemsnittet, og anføre bemærkninger herom.

6. Særlige bemærkninger og evt. forslag til nye særlige indsats- og fokusområder

Eventuelle særlige og yderligere bemærkninger om kvalitets- og legalitetssikringen af straffesagsbehandlingen i politikredsen samt om eventuelle aktuelle initiativer /ønsker til fremtidige initiativer, herunder f.eks. i samarbejde med statsadvokaten, anføres her. Endvidere anføres eventuelle forslag til nye særlige indsats- og fokusområder, som er identificeret f.eks. under pkt. 4:

7. Konklusion

Kortfattet sammenfatning om udvikling og status med hensyn til resultatet og vurderingen af politikredsens kvalitets- og legalitetssikring i straffesagsbehandlingen:

Bilag 4

Skemaet besvares elektronisk på AnklagerNet

Årsrapport om kvalitets- og legalitetssikring af straffesagsbehandlingen i politikredsene henhørende under Statsadvokaten i (Viborg/København) for (år)

Udarbejdet af (statsadvokat), den (dato)

1. Generelle forhold vedr. kvalitets- og legalitetssikringen

1.1. Datoer for politikredsens afslutning af halvårsrapporter

(datoer)

1.2. Datoer for tilsynsbesøg i politikredsene

(datoer)

1.3. Har politikredsene fastsat retningslinjer for kvalitets- og legalitetssikringen, jf. . Rigsadvokatmeddelelsens afsnit Kvalitet og legalitet i straffesagsbehandlingen, pkt. 3?	(ja/nej)
• Giver retningslinjerne anledning til bemærkninger?	(ja/nej)
- hvis ja, anføres bemærkninger her:	
2. Forhold i politikredsene halvårsrapporter	
2.1. Indeholder halvårsrapporterne i relevant omfang oplysninger om resultat og vurdering af politikredsene kvalitets- og legalitetssikring?	(ja/nej)
- hvis nej, anføres bemærkninger her:	
2.2. Er der forhold i tidligere halvårsrapporter mv., der krævede opfølgning af politikredsene?	(ja/nej)
• Er der i givet fald fulgt adækvat op på forholdet?	(ja/nej)
- hvis nej, anføres bemærkninger samt statsadvokatens opfølgning her:	
2.3. Har politikredsene anført områder i halvårsrapportens pkt. 4, jf. pkt. 6, som bør tages op f.eks. som fælles eller lokale indsats- og fokusområder?	(ja/nej)
• hvis ja, anføres her hvilke samt for hvert enkelt område den påtænkte indsats og statsadvokatens indstilling hertil:	
3. Særlige indsats- og fokusområder	
3.1. Generelle indberetningsordninger	
Har politikredsene etableret procedurer, der sikrer iagttagelse af indberetningsordningen samt særlig opmærksomhed om sagsbehandlingstider mv. på følgende områder:	
3.1.1. Våbensager (<u>Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om Vold, voldtægt og våben - Målsætning for sagsbehandlingstider for vold, voldtægt og våben og indberetning herom til Rigsadvokaten</u>) (ja/nej)	

Statsadvokatens årlige indberetning om sagsbehandlingstiden i våbensager, jf. <u>Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om Vold, voldtægt og våben - Målsætning for sagsbehandlingstider for vold, voldtægt og våben og indberetning herom til Rigsadvokaten</u> , pkt. 4.6.2., vedlægges.	
Eventuelle bemærkninger til politikredsens behandling af disse sager og statsadvokatens tilsyn hermed anføres her:	
3.1.2. Voldtægtssager (<u>Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om Vold, voldtægt og våben - Målsætning for sagsbehandlingstider for vold, voldtægt og våben og indberetning herom til Rigsadvokaten</u>) (ja/nej)	
Statsadvokatens årlige indberetning om sagsbehandlingstiden i voldtægtssager, jf. <u>Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om Vold, voldtægt og våben - Målsætning for sagsbehandlingstider for vold, voldtægt og våben og indberetning herom til Rigsadvokaten</u> , pkt. 4.6.2., vedlægges.	
Eventuelle bemærkninger til politikredsens behandling af disse sager og statsadvokatens tilsyn hermed anføres her:	
3.1.3. Langvarige varetægtsfængslinger (<u>Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om Langvarige varetægtsfængslinger og proportionalitet i varetægtsfængslingers længde</u>) (ja/nej)	
3.1.3.1. Statsadvokatens årlige redegørelse for udviklingen i antallet og varigheden af politikredsens langvarige varetægtsfængslinger, baggrunden herfor og de iværksatte tiltag for at begrænse omfanget, tillige med bemærkninger vedrørende de lokale/regionale forskelle i antallet og andelen af langvarige varetægtsfængslinger, jf. <u>Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om Langvarige varetægtsfængslinger og proportionalitet i varetægtsfængslingers længde</u>, pkt. 3.4.2., vedlægges. 3.1.3.2. Statsadvokaten skal endvidere vedlægge en <u>kort sagsomtale og en nærmere redegørelse</u> for baggrunden for varigheden af den langvarige varetægtsfængsling i <u>hver enkelt sag</u>, hvor varetægtsfængsling har været anvendt ud over fristerne i retsplejelovens § 768 a, jf. <u>Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om Langvarige varetægtsfængslinger og proportionalitet i varetægtsfængslingers længde</u>, pkt. 3.4.2.	
3.1.4. Isolationsfængslinger (<u>Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om Varetægtsfængsling i isolation</u>) (ja/nej)	
Statsadvokatens årlige redegørelse for udviklingen i antallet og varigheden af isolationsfængslinger, baggrunden herfor samt tiltag til at begrænse omfanget, tillige med bemærkninger vedrørende de lokale/regionale forskelle i antallet	

og andelen af varetægtsfængslinger i isolation, jf. Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om Varetægtsfængsling i isolation , pkt. 3.5.2., vedlægges. Politikredsens indberetningsskemaer, jf. Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om Varetægtsfængsling i isolation , pkt. 3.5.1. jf. pkt. 3.5.2., vedlægges.	
3.2. Fælles indsats- og fokusområder	
3.2.1. Økonomiske straffesager	
Politikredsens retningslinjer for tilrettelæggelsen af afviklingen af de økonomiske sager, der er omfattet af afviklingsmålet for 2016, vedlægges.	
Materiale/redegørelse , som skal indsendes til Rigsadvokaten i henhold til kontraktmål mv. for så vidt angår økonomiske straffesager, vedlægges.	
3.2.2. Hvidvask-sager	
Har politikredsene etableret procedurer, der sikrer efterforskning af alle modtagne efterforskningsoplæg om hvidvask?	(ja/nej)
Har politikredsene etableret procedurer, der sikrer registrering samt vurdering af efterforskningsrelevans af øvrige underretninger om hvidvask?	(ja/nej)
Materiale/redegørelse , som skal indsendes til Rigsadvokaten i henhold til kontraktmål mv. for så vidt angår hvidvask-sager, vedlægges.	
3.2.3. Sager om kædesvig	
Har politikredsene etableret procedurer, der sikrer sagsbehandling i overensstemmelse med det, der er anført i Rigsadvokatens brev af 13. februar 2013?	(ja/nej)
Eventuelle bemærkninger til politikredsens behandling af disse sager og statsadvokatens tilsyn hermed anføres her:	
3.2.4. Sletning af aflytningsmateriale	
Har politikredsene etableret procedurer, der sikrer iagttagelsen af reglerne i retsplejelovens § 791, stk. 3, jf. § 170, jf. Rigsadvokatens brev af 14. marts 2013 ?	(ja/nej)

Eventuelle bemærkninger til politikredsens behandling af disse sager og statsadvokatens tilsyn hermed anføres her:	
3.2.5. Slutningsskrivelser (skriftlige kommunikation/sprogprojekt)	
Politikredsens bemærkninger (halvårsrapporten pkt. 3.2.5.) indsættes her: Statsadvokatens bemærkninger til politikredsens skriftlige kommunikation, herunder slutningsskrivelser og udformningen af de individuelle begrundelser i afgørelserne, eller procedurer herfor, anføres her:	
3.2.6. Tilbageholdelse/enerumsanbringelse af mistænkte børn under den kriminelle lavalder (<u>Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om Behandling af sager mod unge lovovertrædere og rpl. kap. 75 b</u>)	
Har politikredsene etableret procedurer, der sikrer iagttagelsen af reglerne om tilbageholdelse og enerumsanbringelse af mistænkte børn under den kriminelle lavalder?	(ja/nej)
Politikredsens bemærkninger (halvårsrapportens pkt. 3.2.6.) indsættes her: Statsadvokaten bedes i tilknytning hertil redegøre for sin gennemgang af politikredsens <u>konkrete sager</u> , hvor der er sket tilbageholdelse og enerumsanbringelse af mistænkte børn under den kriminelle lavalder, jf. det anførte i referatet af møde den 24. oktober 2012 i Fagudvalget om kvalitet og legalitet om kravene til indholdet af statsadvokatens redegørelse. Redegørelsen vedlægges.	
3.2.7. Voldssager (<u>Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om Vold, voldtægt og våben - Målsætning for sagsbehandlingstider for vold, voldtægt og våben og indberetning herom til Rigsadvokaten</u>)	
Har politikredsene etableret procedurer, der sikrer særlig opmærksomhed om sagsbehandlingsfrister mv. i voldssager?	(ja/nej)
Statsadvokatens årlige indberetning om sagsbehandlingstiden i voldssager, jf. <u>Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om Vold, voldtægt og våben - Målsætning for sagsbehandlingstider for vold, voldtægt og våben og indberetning herom til Rigsadvokaten</u> , pkt. 4.6.2., vedlægges.	
3.2.8. Langvarige sigtelser (<u>Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om Langvarige sigtelser</u>)	

Har politikredsene etableret procedurer, der sikrer særlig opmærksomhed om sagsbehandlingstid og underretning mv., i sager med langvarige sigtelser, jf. <u>Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om Langvarige sigtelser</u> ?			(ja/nej)
Statsadvokatens bemærkninger om udviklingen i antallet af langvarige sigtelser samt om baggrunden herfor og om de iværksatte tiltag for at begrænse varighed og antal, anføres her:			
3.3. Lokale indsats- og fokusområder			
Evt. særlige indsats- og fokusområder fastsat lokalt af statsadvokaten eller af politikredsene anføres her:			
- Evt. bemærkninger til de enkelte områder anføres her:			
4. Statsadvokatens behandling af konkrete sager fra politikredsen samt oprettede "tilsynssager" mv.			
<i>Antal oprettede sager pr. år</i>	Forrige år	Sidste år	Aktuelle år
Ankesager			
Klagesager			
Erstatningssager			
Foranstaltningssager			
Anmeldte straffesager mod polititjenestemænd			
Rejste tiltaler mod polititjenestemænd			
§ 119- og § 121-sager			
Tilsynssager			

Er der konstateret systemfejl/gentagne fejl?	(ja/nej)
- hvis ja, anføres her hvilke samt opfølgning herpå:	
Evt. andre særlige bemærkninger om karakteren af tilsynssagerne?	(ja/nej)
- hvis ja, anføres her bemærkninger samt evt. opfølgning:	
Angivelse af domfældelsesprocenten i politikredsens straffesager	
Antallet af tiltaler og tiltaleprocenten i politikredsens straffesager	
Antallet af sigtelser og henlæggelsesprocenten i politikredsens straffesager	
Antallet af politikredsens sager sluttet efter rpl. §§ 721 eller 749	
Antallet af klager til statsadvokaten i sager sluttet efter rpl. §§ 721 eller 749	
Det samlede antal omgjorte sager ud af klagesager efter rpl §§ 721 eller 749	
5. Sagsbelastningen i politikredsen	
Giver politikredsens angivelse af sagsbelastningen (jf. politikredsens halvårsrapporter, pkt. 5) anledning til bemærkninger?	(ja/nej)
- hvis ja, anføres her bemærkninger samt eventuel opfølgning:	
6. Særlige bemærkninger og evt. forslag til nye særlige indsats- og fokusområder	
Evt. særlige/yderligere bemærkninger om kvalitets- og legalitetssikringen af straffesagsbehandlingen i politikredsen og om evt. aktuelle eller fremtidige initiativer anføres her: Endvidere anføres eventuelle forslag til nye særlige indsats- og fokusområder for straffesagsbehandlingen:	
7. Konklusion	
Statsadvokatens <u>samlede bedømmelse af status</u>	Tilfredsstillende

for kvalitets- og legalitetssikringen af og tilsynet med straffesagsbehandlingen i politikredsene: (sæt X)	Ikke tilfredsstillende
--	------------------------